

DARIA

DRAMĂ

1925

PERSOA NE

PETRU FILIP, fost profesor, 50
ani

DARIA, soția lui, 33 ani

PUIU, fiul lor, 13 ani

LOGA, scriitor, 30 ani

GRIGORE, fratele Dăriei, oii fer

INSPECTORUL

VLAICU, profesor, 65 ani

ZUGRAVUL

PRIETENA

*Acțiunea se petrece în zilele
noastre.*

ACTUL ÎNȚII

cameră fn completă dezordine, tu dreapta o ușă spre | altă cameră și în stînga de asemenea. în fund, altă ușă dnce |; afară. Lîngă ea o fereastră. Mobile adunate în mijloc. Scaune' ■ Lk Întoarce po masă. Obiecte răsturnate. într-un colț o ladă I mare de scînduri. Totul are înfățișarea mișcată a unei schimbări de domiciliu.

S C E N A I

SCRIITORUL, ZUGRAV.Ul

ZUGRAVUL

(Pe-o scară ambulantă, fluieră, zugrăvește un ultim colț.)

SCRIITORUL

L *(Desface cele din urmă rafturi ale unei biblioteci și a ::ă* **I** *cărțile pe rînd în ladă, se oprește și-și șterge frunUu.)*

ZUGRAVUL

H *Domnule Loga, dacă-mi dați voie să vă întreb, unde*
îM mutați?

SCRIITORUL *În strada*

Eminescu.

ZUGRAVUL

A, da, aci încolț. .

SCRIITORUL . ' j

Curțitreci drumul. Poarta veche cu capul de berbec. '

ZUGRAVUL ' ' >

Ei da, firește... ca. scriitor... nici nu puteați să căutați altă stradă decât aceea a marelui poet.

SCRIITORUL

Cel mult strada mea proprie.

ZUGRAVUL

Sunteți încă prea tânăr... Mai târziu... nu mă îndoiesc...

(Pășește cu scara.)

SCRIITORUL

(privindu-l)

Dar știi ca ești de-o abilitate.

ZUGRAVUL

În pășirea cu scara? De, în orașul ăsta sunt singurul „intelectual” care trăiește pe picior „mare”.

SCRIITORUL •

Bravo, domnule Petrea — atunci putem să stăm de vorbă prietenește, de la „intelectual” la „intelectual”.

ZUGRAVUL •

N-am făcut-o și pînă acum? Am patru clase de liceu — și scriu la *Tribuna socialistă*.

SCRIITORUL

' Se observă.

ZUGRAVUL

Toată lumea mi-o spune.

SCRIITORUL

Voiam să te rog să-mi zugrăvești și mie camerele. ZUGRAVUL

Ca plăcere... Ce e azi? — Vineri... Mine mai am încă de peru aici, duminică prezidez adunarea sindicatului, — sâp- fyâmîaa viitoare vă stau la dispoziție.

SCRIITORUL

Bun, te aștept... Dar altceva, domnule Petrea, lucrezi di mult la dumnealor?

(Arată spre ușa din dreapta.)

ZUGRAVUL

K De zece ani, cel puțin. Am avut din întâmplare o curte f comună.

SCRIITORUL

1. Zece ani în apropierea ei?

ZUGRAVUL

Doamna e o ființă foarte ciudată. j| Zece ani am avut prilejul s-o observ de aproape, zilnic...

I Ei, credeți-mă, o singură dată n-am văzut-o ieșind singură,

■ pici pînă în pragul ușii. E crîncen păzită — dacă nu de

II bărbat, atunci de băiat. Tdată paza asta trebuie să aibă însă I uit

dedesubt cu șuruburi misterioase... Cînd băiatul era mai li mic, l-am

întrebat o dată: ce e cu mămica-ta că nu iese Ha niciodată singură pe-

afar'? Băiatul a început să-și muște E' unghiile, să tremure, dar n-a voit

să răspundă. A tăcut... H pe femeia aceasta n-am auzit-o niciodată rizînd

pînă acum

■ el le va zile, aici... Și totuși, ce bine o prinde rîsul... Se pare că

bărbatul ei, profesorul, o iubește foarte mult.

SCRIITORUL

De aceea crezi că n-a rîs niciodată?

ZUGRAVUL

(zîmbind)

Nu,
dar..

SCRIITORUL

(cu seriozitate prefăcută)

Știi că vezi foarte tragic viața... Femeile iubite de bărbații lor — nu mai rîd niciodată.

ZUGRAVUL

M-ați înțeles greșit. Voiam să spun numai că doamna, e o „problemă”.

SCRIITORUL

O „problemă”? Da... O problemă vie, o problemă cu caninul de aur, o problemă cu trupul mănunchi de nervi, dar iată că faptele vorbesc împotriva spuselor dumitale. Sunt cîte^a zile de cînd dumnealor se mută aici. Pe doamna n-am văzut-o decît foarte veselă, într-un neînterupt și neobosit extaz luminos! Unde sunt ochii care nu rîd niciodată? Și-apoi, uite, pe ea o văd de-o săptămînă în fiecare zi, dar pe bărbatul ei și pe băiatul ei nici astăzi încă nu-i cunosc. Unde e spaima ei de singurătate?

ZUGRAVUL

Parcă eu nu bag de seamă? Nu mă pot mira destul. Aici s-a făcut o schimbare. Un fel de schimbare la față. Eu sunt socialist, nu cred în minuni, dar aici...

SCRIITORUL

Crezi?

ZUGRAVUL

Sunt sigur, domnule poet, zece ani niciodată singură, și-acum dintr-o dată singură — pe stradă și în casă străină! (*Vine, din dreapta, Daria.*)

S C E N A I I

SCRIITORUL, ZUGRAVUL, DARIA

DARIA

(cu oarecare zburdălnicie obosită)

SCRIITOR

Sărut mîinile, doamnă.

DARIA

De mult aici?

SCRIITORUL

Cam de-o oră. Mă mistui în inutile regrete de plecare — și-mi împachetez biblioteca. Am început a treia oară, dacă nu mă-nșel, dar de astă dată fără altă amînare.

DARIA

îmi pare rău că n-am auzit, cînd ai venit. N-aș fi stat așa de mult alături! Mă ierți... Sunt cam obosită — se vede pe ochi nu-i așa? — N-am dormit toată noaptea. Întîi ți-am Nsitit dintr-o răsufare romanul, pe urmă, odată cu zorile, m-am sculat și m-am apucat de lucru. Vîno să vezi cum am aranjat dormitorul! Și să-ți dai părerea. Dar fără reticențe.

(Deschide ușa spre dreapta.)

SCRIITORUL

Ah, acest paralelism inevitabl al paturilor cu madona deasupra!

DARIA '

Ești teribil. Nimic nu ți-e pe plac. M-am supărat.

SCRIITORUL

Atunci ne despărțim supărați? Știi — că — m-am liotărit, azi mă mut definitiv.

DARIA

Astăzi te muți definitiv?

SCRIITORUL

După-amiază vine camionul.

Si eu care credeam că mai ai încă foarte mult
de împachetat.

SCRIITORUL

Încă vreo două-trei rafturi de cărți netrebnice.

DARIA

Să-ți ajut și eu?

SCRIITORUL

M-aș simți foarte îndatorat.

DARIA

Înainte de a împacheta să nu uiți că mi-ai
făgăduit și celălalt volum al dumitale.

SCRIITORUL

Afară de roman n-am publicat decît un volum

de cîntece. DARIA

Volumul de cîntece nu e pentru cititoare
prostuțe ca mine?

SCRIITORUL

Ba da. De ce nu?

DARIA

Așa? Va să zică...

SCRIITORUL

Ei, nu — „așa”. Vezi ce pățești dacă-mi pui
astfel de întrebări? Dar ca să te împac, iată îți dau
volumul de versuri.

(Îl ia dintre cărți, se duce la masă.)

DARIA

Cu o scurtă dedicație de despărțire, da?

SCRIITORUL

Cu dedicație da, dar cu „despărțire” nu mă
îndur.

(Scrie ceva pe carte și apoi i-o dă.)

Deocamdată, doamna mea, primește puținul unei cărți. În altă viață îți voi dedica mai mult: o stea, sau poate chiar o întreagă constelație cerească.

DARIA
(ia cartea)

Îți mulțumesc. Ești foarte drăguț. În altă viață arh să-ți Cer și steaua. Echivalentul ei provizoriu am să-l păstrez până atunci totdeauna pe masă.

(Pune cartea deoparte.)

SCRIITORUL

Voi fi fericit știindu-mi cel puțin astfel prelungită existența mea aici.

DARIA
(privește biblioteca)

Bărbatul meu are numai cărți de specialitate.

SCRIITORUL

Atunci trebuie să fie un om foarte cumsecade.

(Îa un teanc de cărți și le așază în ladă.)

DARIA
(le orlinduiește în ladă)

Da, bărbatul meu e un om foarte harnic.

ZUGRAVUL

Doamnă Daria, vă rog, încadrăm ornamentele? Dungă roșie sau verde închis?

SCRIITORUL

În nici un caz roșie.

DARIA
Dacă domnului Loga nu-i place roșie, atunci...

**SCRIITOR
UL**

Aceeși culoare s-ar potrivi mai bine. O nuanță mai închisă.

ZUGRAVUL

(coboară de pe scară)

Mă iertați, trebuie să mă duc să cumpăr,
culoare. *(Iese.)*

SCENA III

SCRIITORUL, DARIA

DARIA

(Se uită th preajmă, puțin perplexă.)

' SCRIITORUL

Ești puțin cam speriată că am rămas numai

amîndoi? **DARIA**

Adevărat.

SCRIITORUL

Aș vrea să știu, nu sunt nici* eu deplin lămurit. Mă găsesc într-o neobișnuită dilemă. Mi-ai putea răspunde? Care-i situația? Sunt eu la tine? Sau ești tu la mine?

DARIA

Tu ești la mine, mai încăpe vreo îndoială?

SCRIITORUL •

Și dacă-ți răspund că nu-i adevărat? Dacă-ți răspund că tu ești la mine? Singură, în vizită la un bărbat pe care-l cunoști de exact șapte zile!?

DARIA

Asta nu poți s-o susții.

r Ba da..Nn sunt eu la mine acasă? încă nu m-am mutat din apartamentul acesta. Șapte zile sunt mult. In șapte zile |*e poate créa lumea.

DARIA

Ej, - Tiñere fără de griji — asta vrea să fie o

întrebare? **SCRIITORUL**

Firește, o întrebare veselă... pe care vreau s-o

**SCRIITOR
UL**

discut foarte serios.

(Se apropie de ea.)

DARIA

s în orice moment ne putem pomeni cu bărbatul meu... placă nu-l iubesc, nu înseamnă că mi-ar conveni...

SCRIITORUL

I Cruda mea doamnă, astăzi nu te mai cred. Ieri a venit?

DARIA

(se apleacă peste ladă)

: Ah, Doamne! Adu cărți, cărți, să isprăvim. Dacă-ți vine

camionul, nu e timp de pierdut...

SCRIITORUL

(ezită, apoi)

• Da, ai dreptate... aici nu mai am timp de pierdut...

DARIA

Dragul meu, înțelesul acesta nu l-au avut cuvintele mele. E o deosebire între felul cum le-am spus eu și cum le repeți tu! Falsifici tonul! Puțintică răbdare tinere. Ești prea năvalnic. Mă sperii. Alaltăieri așa, ieri așa... Mai încet, nu așa grăbit... Unde vrei să ajungem?

SCRIITORUL

Mi-adun toate puterile, și am să fiu cuminte. N-o să ȝplai abuzez decît de propria mea răbdare.,

DARI

A

Atunci, dă-mi cărți, te rog.

(Foarte scurtă pauză.)

Ți-am citit romanul — toată noaptea cu răsuflarea tăiată. Pa alocuri prezinți copilăria într-o lumină cu totul nouă. E ceea ce m-a izbit mai mult. Dar ai dreptate, - copilăria nu e frumoasă. O știu din proprie experiență. Copilăria mi-o simt încă și azi în toată oribila ei cruzime și suferință. Copilăria mea a fost foarte tristă. Și măritându-mă am rămas tot tristă. Și tristețea continuă până în ziua de azi. O, dacă ai ști. Zilele aefestea m-ai văzut tot veselă, nu-i așa? Și-acum „te miri. Nu sunt așa cum m-ai văzut. Mă ierți pentru destăinuirile, ce ți le fac, dar simt că ție trebuie să-ți spun, fără ocolire, totul, fiindcă și așa îmi știi toate gândurile. Alaltăieri, sau când a fost? Vezi ce mult mi se pare de-atunci? Alaltăieri te-ai apropiat de mine mai mult decît trebuia, de-atunci, nu o dată, în gînd, te-am văzut aplecîndu-te peste mine ca un ochi mare și atotștiutor. Ce puțin mi-a trebuit să uit trecutul! Ce puțin mi-a trebuit să mă înnoiesc 1 în aceste șapte zile de cînd ne întîlnim în apartamentul acesta, din care tu ești pe cale să pleci,-și în care noi suntem pe cale să intrăm, am răsturnat și am reclădit — nu numai aici — ci și înăuntru.

SCRIITORUL

Daria, nădăjduiesc mult că nu mă despart fără întoarcere de casa aceasta.

DARIA

(se ridică emoționantă)

(Se apropie de ea.)

DARIA

Ai să te mai întorci, nu-i așa?

SCRIITORUL

Ca într-o patrie pierdută pe care voi încerca s-o recuceresc.

(se uită spre ușă)

Nu, nu! Te rog! în orice clipă...

SCRIITORUL Daria,
cînd vom scăpa de această spaimă?

DARIA

Mai dă-mi cărți, cărți...

(Tot mai pătimașă, parcă ar face o declarație de dragoste.)

Cărți — cărții Răbdare tinere, și dă-mi
cărții SCRIITORUL Acesta-i cel din urmă
răspuns?

DARIA

Am pus totul în ell Nu l-ai înțeles?

*(Intră profesorul Vlaicu, bătrîn, cu mustață enormă, întinde
vorbele ritmic și monoton.)*

S C E N A I V

SCRIITORUL, DARIA, VLAICU

VLAICU

Bună ziua. Nu știu dacă nimeresc bine. Mi s-a
spus că s-ar găsi aici niște camere de închiriat.

SCRIITORUL

(îl

recunoaște)

A, domnu Vlaicu, — nu mă mai cunoașteți?

VLAICU

(își pune tacticos ochelarii)

Ia stai să vedem...

(Se uită la. el, măsurîndu-l.)

; Nu, — nu mai știu cine ești. — Se vede că mă
părăsește memoria. Nu te cunosc. Vreun fost
elev, ai?

Constantin Loga.

VLAICO

(întrebător)

Constantin Loga? Numele mi-e destul de cunoscut, dar de prin ziare. — Mi-ai fost elev?

SCRIITORUL

Loga „Aorist”...

VLAICU

A, vezi, acum mi-aduc aminte! Loga — „Aorist”, așa te-am botezat, fiindcă la grecească niciodată nu știai aoristul verbelor.

SCRIITORUL

(vide)

Da, da — îmi pare nespus de bine că vă văd — dar cu ce vă pot servi? Căutați locuință?

VLAICU

Ca de obicei, în fiecare an — pe vremea asta — sunt iarăși pe drumuri.

SCRIITORUL

Îmi pare rău, eu tocmai mă mut. Aici vine o familie... Doamnă Filip îmi dați voie, domnul profesor Vlaicu...

VLAICU

(compliment)

Uitînd să plătesc chiria la timp, m-au dat afară din locuință... Ehe!, dacă am trăi la miazăzi, în piețele Atenei sau în pădurile de măslini ale Greciei, mi-aș găsi și eu un locșor, să trăiesc ca Dioghenes. Dar aici — e greu... stau cu patul, cu cărțile și cu cele cîteva lucruri într-o magazie... Dacă mine, poimîne — cum memoria mă părăsește — voi fi dat afară și din învățămînt, ce-mi mai rămîne?

SCENA V

(imiltndu-i cu bunătafe felul de a vorbi)

Pelerinajul pe jos la temnița lui Soerate de lingă siinta tate a Atenei...

VLAICU

Da, așa e... se vede că mi-ai fost elev. De patruzeci de ini, în fiecare an vorbesc elevilor mei despre viitorul meu H erinaj la temnița lui Soerate de lingă sfinta cetate a Atenei. Acolo vreau să mori Numai acolo, după ce voi fi **Văzut** închisoarea săpată în stîncă, unde cel mai înțelept **între** muritori a murit ascultat de Plato „frunte lată” și o buha celei mai cumînți dintre zeite.

SCRIITORUL

O moarte cu adevărat vrednică de domnu...

VLAICU

N-ai uitat această poreclă a mea, bunul meu elev? Da, **U** sunt „domnu”... Încă nimănui nu i-am îngăduit să-mi 'că altfel decît „domnu”, fiindcă a avea o meserie sau o țfcu **a** ție nu e nimic, dăr a fi domn cu sufletul, e totul... Nu mai rețin. Cine ziceai că ești?

SCRIITORUL

Constantin Loga.

VLAICU

A, da, — Loga — Loga...

SCRIITORUL

îmi pare rău numai că nu vă pot servi.

VLAICU

Eu sunt fericit că te-am întîlnit. — Plecăciune!

SCRIITORUL, DARIA

SCRIITORUL

SCRIITOR UL

■ ' J *(aduce cărți)*
Asta-i cel din urmă clasic în lumea noastră
tîrzie! Diform ca și noi...

DARIA
Și băiatul meu povestește multe năzdrăvăanii
despre el, de la școală.

(Orînduiește cărțile in ladă.)
Cînd ți-ai adunat atîta bibliotecă?

SCRIITORUL
Nu e așa de grozavă... Jumătate cînd eram încă
în liceu. Îmi vindeam hainele și-mi cumpăram
cărți. Unele sunt un suspin de libertate, altele
întrebări azvîrlite dincolo de viață.

DARIA
Gata?
SCRIITORUL
Gata!
(Pauză scurtă.)

DARIA
Mi-ar fi plăcut să nu se isprăvească lașa curînd.
Cînd vine. camionul?

SCRIITORUL
După-amiază, la trei.

DARIA
Așadar, mine nu mai stăm. de vorbă. O poveste
s-a isprăvit.

Poveștile n-au sîrșit. Le poți continua cit vrei.
Le Isprăvești numai cînd nu le mai poți s uporta.

DARIA
| Ai scris și povești?

SCRIITORUL
g Nu. Mi-e teamă că nu le pot termina niciodată.

Și pe urmă — aș vrea să-mi rezerv toate
chinurile și toate Înălțările pentru o singură
poveste trăită. Aș vrea s-o încep lbmr acum. Chiar
aici. Povestea unei sălbăticiuni, poate să ijttt cerb,

SCENA V

poate să fie om, om sătul de singurătate cu muget
păduratic și amar.

DARIA

I Eu cred că povestea aceasta a început. E chiar
așa de ■laintată că, ajungînd la tine acasă, poți să
faci și literatură pin ea... sau nu?

SCRIITORUL

Dacă ți-aș răspunde „da”, te-ai supăra că
trăiesc așa (le puțin în cele petrecute, că aș fi în
stare să le aștern pe htrlie. Dacă ți-aș răspunde
„nu”, te-ai supăra închipuindu-ți P& toate acestea
le găsesc prea puțin interesante, prin urmare pu
răspund nici da, nici nu, și cum ești așa de
înțelegătoare a-o să mai întrebă niciodată luerhl
acesta.

DARIA

îmi place așa de mult să te ascult cum vorbești.

SCRIITORUL

I' Asta-i soarta mea. Alții trăiesc, eu vorbesc. Dar
vreau BK trăiesc și eu. Și eu vreau să trăiesc,
Daria! Vreau, să mu jljrit crescut de întîmplări,
vreau aventură și orizont, vreau ■acordare de la
om la om. — Nu trebuie însă să te temi. Wu, nul N-
o să profanez clipa trecînd măsura. Și n-o să
Blimnjez ordinea lumii răpindu-te de-aici.
Deocamdată pA mulțumesc cu mai puțin... Daria, te
rog, numai mihile jk mi le dai.

DARIA

(ți întinde minile)

Poftim, amîndouă minile, altceva mai dorești?

SCRIITORUL

(ți sărută minile)

Pe dorit aş dori multe, dar nu-ți mai cer nimic. Mă temeam numai că astăzi trebuie să plec și că amintirea mea lasă prea puțin aici, ca să mai pot reveni vreodată. Vreau să-ți mulțumesc pentru bucuria ce mi-ai făcut, îngăduin- du-rni să mă mai întorc.

DARIA

Da, dorința mea e să mai vii... De ce nu? Ah, trebuie sa recunosc. Cînd ești prea aproape, îmi copleşești orizontul, cuvîntul tău îmi rămîne în carne, încep să încurc silabele. Uite cum tremur!

SCRIITORUL

Și eu tremuri

DARIA

Cuvîntul cel mai important totuși nu ni l-am spus.

SCRIITORUL

E prea adevărat de cît să¹ ni-1 putem spune.

~~ DARIA

Da, e prea adevărat, — și de-acî, dintr-o dată tremurul de spaimă și de bucurie. De cîteva dimineți mă trezesc trăind într-un element nou, pe care nici un vis al meu nu l-a gîndit pînă azi. Simt că ai putea să fii norocul meu, ți-aș da toate drepturile frumoase asupra mea.

^
SCRIITORUL

Vine darul așa de tîrziu că nu știm ce să începem cu el? Ți-e frică de senzaționalul tău .pedagog? Spune! Ce alte piedici se mai pot opune fericirii noastre? Daria, nu vezi? Ard de neastîmpărul să te.aud rostindu-te în libertate! Iartă-mă că mă amestec așa de frenetic în existența ta!

Crezi că nc-ar fi mai ușor să nu ne mai vedem? Ne-ar ii

B de-o mie de Ori mai greu. Prin urinare, voi sta lingă tine II plnă cînd șovăirea ta puerilă se va stinge! Pînă cînd destăi- K nuirea va fi clară ca ziua. Pînă atunci nimic nu-mi poate K; stinge ardoarea, iar atunci cu atît

mai puțin!

(Pauză scurtă,J

f

DARIA

• (șovăie)

Tinere, nimenea nu mă poate împiedica să te iubesc, | **nici** bărbatul, nici băiatul... Dar eu — eu sunt... ȋnotivele I șovăirilor mele sunt de natură mult mai serioasă... Oh, | nu pot! Ce-o să faci.dacă-ți spun? Nu Îndrăznesc... pe viața B. mea zace un blestem... Dacă ezit, e pentru că... Ascultă... K Ai auzit vreodată de oameni în toată puterea, cu mintea B Întreagă — și totuși anormalii?

K Un — astfel — de — om — sunt — eu!

' **In** mine zac cincisprezece ani de groază și chiul

SCRIITORUL

Din atîta numai nu înțeleg nimic, dar uite, mă așez'pe KetOaun să te ascult. Lărnurește-mă!

(Se așază,J

DARIA

jj **In** sîngele meu mocnesc catastrofe. Lucru de necrezut, K dur **adevărat** așa cum mă vezi: sunt sufletește bolnavă... » Și, **ce e** mai trist, mi-am acceptat boala ca o soartă, stau B în **fața ei** cu priviri fără protest. Nu-mi pot ajuta cu nimic, ■**iHl mai cred** decît într-un remediu miraculos... Poate acum... **B bucuria cea** nouă... dar mai bine s-o lăsăm! De ce să-ți B **tulbur** și să-mi stric clipa dc-aeum?

SCRIITORUL

fe Nu sunt mult mai tulburat dacă mă lași așa

nedumerit?

DARIA

[; lartă-mă...

SCRIITORUL

(se ridică)

Spune-mi totul! îndur orice!

DARIA
Oh, Doamne, ce începem?
Tu nu știi ce-am suferit în viață! Îmi vine să
plîng și să țip!

(Plinge.)
SCRIITORUL
(O mîngîie pe păr.)
DARIA '
(Plinge cu capul pe pieptul lui.)

SCRIITORU
L Daria! Daria! Daria!
(Vrea să-i ridice capul.)
DARIA
(suspînă)

Nu pot — nu pot...

SCRIITORUL
Daria, nu fi copil.
DARIA
Ah, de unde să încep? N-aș putea spune că
bărbatul meu nu e bun. E chiar foarte bun, dar
bunătatea lui mă exasperează!

SCRIITORUL
Daria, răspunde! Ridică ochii! Vreau să

te văd! DARIA

Tu ești bun.

SCRIITORUL
Nu, eu nu sunt bun. Bunătatea te exasperează.
Nici o clipă n-am să fiu bun cu tine! Înțelege?

Da,
înțeleg.

SCRIITORUL
Ce binel

DARI
A

DARIA
Te iubesc, tinere, te iubesc! Întîia oară spun aceste Cuvinte. Te iubesc, tinere, te iubesc! Ce bine că ești aici. De, cînd ne cunoaștem? De șapte zile! Și șapte zile pot să fio mai mult decît șapte ani. Cum să-ți zic? Ce nume să-ți dau? Simt nevoia să-ți dau alt nume. Îmi vine să te chem: sal va torule, Sfîntul Gheorghe! Îmi vine să te chem: cerule, tul încuie! Îmi vine să te chem tilharule, visule! Ce bine că ești aici! De șapte zile ne cunoaștem.

SCRIITORUL
Abia de șapte zile și amintirile noastre au și început Mit se prefacă în basme. Caut un strigăt și nu-1 găsesc, în toată făptura mea ești ca un mare vîrtej.

Sărută-mi ochii!

SCRIITORUL
(îi sărută ochii.)
DARIA

Sărută-mi fruntea!

' SCRIITORUL (îi sărută fruntea.)

DARIA

Sărută-mi gura 1

SCRIITORUL
(li sărută gura.)
(Pauza scurtă a unui vîrtej.)
SCRIITORUL

Î¹ De-aici voi ieși pe stradă. Trei zile și trei nopți am să-ți tot fac ocolul în închipuire, pînă mă trezesc.

DARIA

Să na ne mai întâlhim trei zile? Prea mult... Mine,

SCRIITORUL

în fiecare zi.

DARIA

în fiecare zi.

SCRIITORUL

Ei, și-acum, să-mi spui în ce constă boala ta sufletească? Seamănă cu o poveste? Sunt foarte curios să știu. . Îneepel Tu, tul Anormalo, tu!

DARIA

Să-ți spun. Vino să ședem aici. Unul lingă altul, să-ți spun. Lămuririle vor fi lungi, aproape ca viața mea de lungi.

(Afară sună cineva.)

Bărbatul meu!

(Își îndreaptă părul.)

SCRIITORUL

(Ia o scîndură și începe s-o bată pe o ladă.)

DARIA

(deschide ușa)

Tu ești Petrache? Voi erai? Era deschis, nu trebuia să sunați.

(Intră Filip și Puiu.)

S C E N A V I

DARIA, SCRITORUL, FILIP, PUIU

FILIP

Voiam să văd ce mai facil

DARI

A

Mi-ai făgăduit că nu vii, pînă cînd nu e totul

aranjat. FILIP

(gtngăvește ca întotdeauna cînd e emoționat)

Dragă, n-am mai putut rezista. Văd însă căm-am grăbit. Dezordinea asta.

DARIA

Numai dormitorul e gata. Să-ți prezint pe bărbatul meu, domnule Loga, și aici băiatul meu.

FILIP

Domnul Loga? Vă cunosc din publicații.

SCRIITORUL

Și eu urmăresc cu mult-interes scrierile dumneavoastră ele specialitate, domnule profesor.

FILIP

Nu mai sunt profesor, din nenorocire, •-director general...

SCRIITORUL

Ah, scuzați.

FILIP

Nu, dragul meu, regret că nu mai sunt profesor. A fi profesor e, în fond, maximul ce și-l poate dori un pămîn- Jean. Dar meteahna astă la vorbit m-a silit să părăsesc catedra. Ge-a fost Isus alt decît un strălucit profesor? Sau Budha? Sau Confucius?

SCRIITORUL

(zîmbind)

Catedrele lor erau colinele cu crini.

SCENA VII

FILIP

Ei da, ei da! Firește! Dar tot catedrei

DARIA

Nu vrei să vezi dormitorul?

(Deschide ușa spre dormitor.)

FILIP

(din ușă)

Foarte frumos. Admirabil! Ce bine vine Madona ceea deasupra! Și camerele astea?

DARIA

Astăzi, domnul Loga își duce ultimele lucruri, așa că mine...

FILIP

Bravo! Mîne seară în noua locuință! Știi, ce cred eu? Să-mi pun masa mea, colo în colț... Âre să se facă foarte bine... Scuzați, domnule Loga, aş vrea să spun ceva soției mele. Un moment, da?

SCRIITORUL

(vrea să iasă)

Poftim, poftim.

DARIA

Domnule Loga, ieși pînă atunci pe stradă. Scrie cu noroi pe ochii orbilor, ca să le dai lumina... Dumneata ai puterea!

SCRIITORUL

îmi atribuiți pulerile suprafirești ale aceluia de pe colinele cu crini?

(Către Filipi)

Să nu vă supărați, domnule director, doamna glumește!

(Iese.)

DARIA, FILIP, PUIU

DARIA

A trebuit să îndrept necuviința ta. Pentru Dumnezeu, cum poți să fii așa de necrescut? Nu te știi purta mai cuviincios?

PUIU

(cu emoție)

Mămică, ăsta e scriitorul Loga?

DARIA

(suspină).

Da, dragă, ăsta e, ăsta e.

PUIU

| Așa de tânăr? Mi-1 închipuiam cu barbă!

FILIP

Iac-aci un băiețandru!

DARIA

Cum poți să fii așa de necrescut?

FILIP

Tu nu știi cum mă bucur! Îmi spune Puiu că ai venit ■ — '»iligură...

PUIU

Da, mămică, închipuie-ți. Tăticu nu crede că ai venit, lingură.

DAȚIA

i Cu cine era să viu?

FILIP

; Ai venit singură? Nu te-a însoțit Puiu? Oh, cum mă ■încuri!

DARIA

E a cincea zi de cînd nu mai umblu decît singură.

FILIP

Ah, cum mă bucur! În sfîrșit, singură! Daria vindecată! Aș fi în stare să cînt ziua întreagă pe străzi, de bucurie! Doamne, cum mă bucur!

DARIA

Lasă-mă, cum poți să fii așa de necrescut?! Il dai afară din propria locuință? Ce-o să creadă?

FILIP

Înjură-mă! Lovește-mă! Fă ce vrei! Astăzi sunt fericiți Daria vindecată, vindecată!

PUIU

Mimică, am să-ți fac un Imn!

(*Ud tustrei.*)

ACTUL AL DOILEA

Aceeși cameră, însă aranjată. Pe întiiul plan o masă de lucru — spre stîngă, în dreapta, o măsuță cu scaune și canapea, sub un palmier. Pe pereți, tablouri făcute de-o mîină de diletant, un orologiu vechi cu lanțuri lungi etc.... Spre seară.

Lampa aprinsă.

S C E N A I

DARIA, GRIGORE, PRIETENA, mică și foarte grasă, la măsula din dreapta, și-au luat ceaiul.

GRIGORE

Daria, înțeleg să spui toate acestea doamnei Procopiu, *(arată spre Prietena)*

fiindcă ți-e bună prietenă și, desigur, nici un cuvînt **n-are să fie** auzit de urechea mare și curioasă a orașului, **dar...**

DARIA

Dragă Grigore — ești un insuportabil moralist! PRIETENA

O, din parte-mi, puteți să fiți liniștiți — eu sunt foarte **discretă** **1**

GRIGORE

"Nu vă înțelegeam pe dumneavoastră doamnă Procopiu... Dacă astăzi toată lumea cunoaște suferințele ei misterioase din trecut, e ea singură vinovată.

DARIA

N-am mai spus decât Getei și...

GRIGORE

Și? Și? Și? Scumpă surioară... De când ai scăpat într-un chip, care pentru mine e un miracol, de obsesiile trecutului, ai căzut într-un fel de manie de a povesti tuturor ciudăteniiile tale de altădată.

DARIA

Fiindcă simt această bucurie a eliberării. Da, recunosc, trebuie să vorbesc. Numai așa uit definitiv. Tu nu știi cum e asta — îmi vine să mă duc și între ființe necuvântătoare, între dobitoace și pomi — să le spun: simt liberă! Între pomi, între pietre, între ape - să strig: sunt sănătoasă și limpede.

GRIGORE

De ce nu te dai în vileag și prin ziare! Aduc la cunoștința tuturor prietenelor că am suferit cincisprezece ani de spaima de singurătate și de frica neînțeleasă de mine însămi, dar acum sunt sănătoasă, liberă și limpede...!?! Te-a crezut cineva altfel până acum?

DARIA

Frate dragă, exagerezi. Bine, dacă e dorința ta, n-am să mai spun nimănui nimic.

(Orologiul bate cinci.)

GRIGORE

Trebuie să plec, mă așteaptă la cazarmă. Mă scuzații PRIETENA
Mai rămii mult în capitală?

GRIGORE

Din nefericire nu, diseară trebuie să. plec in provincie.

(Își ia mantaua.)

PRIETENA *(cu reproș)*

De astă'data n-ai dat deloc pe la mine,

GRIGORE

Am stat așa de puțin. De altfel, de astă dată am venit în capitală numai de dragul Dariei. Voiam să văd odată lumină și în casa asta.

PRIETENA

Cînd mai vii?

GRIGORE

Cîteva luni voi fi chiar la granița țării. Poate la primăvară.

PRIETENA

Să nu te mai vedem atita timp?

GRIGORE

Ce să fac? Noi cu viața noastră de nomazi? — Doamnă!

(li sărută mina.)

PRIETENA
(emoționată.)

Cu- bine, Grigore.

DARIA

Grigore, înainte de plecare te mai rezezi o dată pe aici? GRIGORE
; Da, da, firește. Ei, ce-i Daria? Ești supărată de obser- ■jițiile
moralistului? Haide, nu mai fi supărată. Haide, părută-mil Tu nas mic,
botișor drăguț!

DARIA
(ti sărută)

Tu ești singurul meu frate bun.

PRIETENA ȘI DARIA (*il însoțesc pînă la ușă*)

La revedere I

GRIGORE

Sărut toate minutele!

(Iese.)

S C E N A I I

PRIETENA, DARIA *se întorc iarăși la masă.*

DARIA

Să-ți mai fac un ceai?

PRIETENA

Ar trebui să fiu supărată pe tine. Atîta timp să nu-mi spui nimic

DARIA

Înțelegi și tu... Doctorii îmi spuneau verzi și uscate!

PRIETENA

Lasă-mă cu doctorii ăștia! Dacă ai fi fost fată, ți-ar fi dat sfatul
nerușinat să te măriți, dar cum ești măritată — halal de știința lor! Bine,
dragă, de idei fixe — de idei fixe sufăr și eu, aproape că nici nu mai pot
trăi fără ele. Bunăoară nu îndrăznesc să pun mîna pe nici un cuțit, fiindcă
mi-e teamă să nu fac vreun rău copilului. Și asta numai fiindcă îl iubesc
așa de mult cum îl iubesc. Știi și tu că nu-l las o clipă singur. Odată m-
am dus să fac niște cumpărături în oraș. Copilul l-am lăsat acasă,
intrasem într-o prăvălie să aleg stofe— și cum alegeam mă săgetează
prin inimă ghidul

s-ar putea aprinde casa peste copil. Am lăsat totul acolo qn luat-o razna

spre casă — că se uitau prăvălia.șii după ' ine ca după altă minune.
Inchipuiește-ți numai tabloul, per-' calitatea mea scurtă și grasă
rostogolindu-se... pe străzi.

DARIA

Ah, Silvio, ce-am suferit eu; nu-și poate nimenea închipui. Nu o dată
am voit să-mi fac sfârșitul. Dar pentru ÎRoarte nu aveam nici puțină tărie,
ce se cere pentru viață.

PRIETENA

Ciudat. Foarte ciudat.

(Și-au turnat ceai.)

Te rog, — puțin zahăr... da?

DARIA

Poftim, dragă..

Ce bine că putem povesti.acum în liniște. Și vindecarea? Bfn-i așa că
stă în legătură cu bărbatul străin? Recunoaște! r Spune-mi fără jenă! Nu
te împotrivi!

(Duce ceașca la gură, dar o pune iarăși înapoi.)

Draga mea, a fost ca o minune. De unde și cum a venit, IUI știu.
Obsesiile mi s-au absorbit în singe. Crede-mă, e o bucurie să trăiești.
Fiecare om ar trebui să sufere c îți va ani

idei fixe, apoi să se vindece ca să simtă cum simt eu liber- tidca de
viață. E așa de frumos. Număr cîteva „luni-ava- liuișe” în care mi s-a
concentrat toată viața, cu care rămăsesem în urmă.

PRIETENA

„Luni-avalanșe” ?

DARIA

Da, așa le numește ell

PRIETENA

„Luni-avalanșe” în care vieții nu i-ai rămas datoare cu imnic.

Cu nimic.

DARI

A

■ f

PRIETENA

Ah, tînărul tău! Loga — al tău! Numai seriozitatea îi strică puțin.

DARIA

Eu îi zic — Sfîntul Gheorghe!

PRIETENA

De ce Sfîntul Gheorghe? Că nu-l cheamă Gheorghe?

DARIA

Așa, Sfîntul Gheorghe... Simbolic, dragă, simbolic! Ah, e o nebunie.

PRIETENA

Să fii însă cu mai multă băgare de seamă... în oraș se cam vorbește.

DARIA

În oraș se vorbește că Sfîntul Gheorghe ia ceaiul cu mine? Nu se poate. În oraș cunoaște toată lumea pe tînărul Loga, dar nimeni nu-l știe pe Sfîntul Gheorghe. — De altfel, acum nu-mi pasă de nimici. Acum sînt sănătoasă. A **mm** nu mai vreau decît să iubesc și să fiu iubită.

PRIETENA

Chiar și cunoscuți de-ai mei te-au văzut furișîndu-te în repețite rînduri la scriitorul. Poarta cu berbec nu e pentru nimenea o taină.

DARIA

Nu pot altfel. De mi-aș pierde tot ce am, nu pot altfel!

PRIETENA

Si dacă scriitorul te uită într-o zi? E mai tînăr decît tine!

|| Are să mă uite într-o zi? Nici nu s-ar putea altfel. Bar 1 vreau să mă bucur de entuziasmul puternic și

DARI
copilăresc ce H mi-l dăruiește, atît cît mi-1 dăruiește.
E tot ce mai pot să B aștept de la această ultimă
izvorîre de frumusețe în mine.

■ Nici acest dar scurt să nu-1 primesc? Pentru ce aş
mai trăi? B încă un an, doi, şi va începe viaţa
împrăştiată în moina K zilelor.

PRIETENA
t Auzi vorbă! Pentru ce ai mai trăi? La băiat nu te
gin-, K deşii? .

DARIA
Tot cu băiatul îmi veniţi.

PRIETENA
i' Ah, Daria, îţi plac cuvintele tari, dar nu te cred. Nu
■ nii-ai spus de atîtea ori cît de mult îţi iubeşti
băiatul? îl K ppindeai în braţe: ochii mei, trupul meu,
mînilor mele îi

■ ziceai, şi-i opreai răsuflarea cu gura. N-o să-mi
spui acuma B Cii-l urăşti!

DARIA
1' Silvio, dragă, ce ştii tu? Sentimentele sunt mult
mai-

■ complicate. Tot ce simt — e aşa. Certitudini de foc
se ivesc

■ În mine, şi dintr-o dată îndoieli de moarte
dedesubt. Cîteo- B dală mi.se pare că va trebui să
îneebunesc. Cîteodată îl

■ urăsc şi pe el!

PRIETENA
, Pe el? Pe cine?

DARIA
I Pe Sfîntul Gheorghe!

PRIETENA
|| Daria, cum o să sfîrşeşti tu?

DARIA
»' Aştept surprizele de dincolo de orizont. Ah,
mersul lui H Loga e aşa de tînăr, parcă totdeauna ar
umblă gol peste

ogoaare abia încolțite, de grâu. Privindu-1, îți vine să-l întrebi: tinere, unde te duci? Și el parcă ar răspunde: mă duc să înviu morții cu o atingere de deget și să suflu duh peste femeia mea de lut.

PRIETENA

Mă prind că asta ai citit-o într-o carte de-a lui. Prea seamănă a poezie învățată pe dinafară. Și câteodată totuși îl urăști?

DARIA

Tu nu înțelegi, Silvio! Ce înțelegi tu, Silvio?

PRIETENA

Admit, eu sunt proastă, nu prea înțeleg. Dar dacă ai ști câte lucruri urite se șoptesc și se vîntură în oraș. '

DARIA

Acum sunt sănătoasă! Ah! Limpede, liberă și sănătoasă! (*Intră Puiu.*)

- SCENA III

DARIA, PRIETENA, PUIU

PUIU

(*cu cărți subțioară*)

Sărut mina.

PRIETENA

Bonjour, dragă.

PUIU

(*își duce cărțile în colțul lui.*)

DARIA

Nu așa sperios. Vino, sărută mîna doamnei Procopiu.

PUIU

(*Vine.*).

PRIETENA

(*îi întinde mîna*)

Ai crescut din haine de cînd nu te-am mai văzut.

PUIU

(*Dă din umeri.*)

DARIA

Crește — crește — ca un dulău de oi.

PRIETENA

(*îl bate pe umăr*)

Dar tușea măgărească ți-a trecut, Puiule?

PUIU,

Tușea a trecut, dar măgarul a rămas.

(Iid tustrei.)

DARIA

(Îl pipăie la ceafă)

Iar ești înfierbîntat.

PUIU '

Nu-i nimic, ne-am bătut cu zăpadă.

DARIA

A nins? Nici nu știam. Nu vrei un ceai?

(Își face palmele pînă și-i prinde urechile, un

obicei de-al ei cînd e enervată.)

Ce urechi bune ai, reci!

PUIU

Nu știau, mă duc iar, am de lucru. Ei, mămică, lasă-mă, nu-îmi maltrata așa urechile! Iar ești nervoasă. Numai cînd ești enervată îmi maltratezi așa urechile!

DARIA

¹ Cum ai scăpat la ora de elină?

PUIU

Am avut iarăși o oră cu profesorul Vlaicu,

unică I DARIA

Ce-a făcut, Puiule?

PUIU

Cînd a intrat în clasă, se vedea pe fereastră foarte frumos, cum ninge mare ca fulgii de gîscă — Vlaicu înaintează tacticos, nu zice nimic, extaziat se apropie de fereastră, și apoi începe cu patos homeric: „Copiii mei, cui nu-i vin poetice simțiri? Domnu' de poetice simțiri cuprins este...”

DARIA

(prefăcîndu-se că o interesează grozav spusele lui

Puiu, către Silvia)

Știi — Silvio, profesorul Vlaicu are obiceiul să vorbească j despre sine la persoana a treia fi se nouăște pe sine „Domnu”. Și-apoi, Puiule?

PUIU

Îți poți imagina Un hohot de rîs toată clasa. Pe urmă, ca de obicei, a început să traducă cu accentele și topica originalului grecesc: „Crocădili de-a gîștelor asemănătoare ouă ouă”.

PRIETENA

Ce? Ce?

PUIU

Voia să spună! Crocodilii fac ouă ce seamănă cu cele de gîscă.

„Crocădili de-a gîștelor asemănătoare ouă ouă.”

PRIETENA ȘI DARIA

(Rid.)

PUIU

La traducerea hexametrelor nu prea eram atent, dintr-o ■ dată mă pomenesc că mă arată cu degetul, de la catedră - și mă apostrofează păstrînd ritmul textului! „Că faci mă

S16suie-n banca acăea?" M-am ridicat și i-am răspuns ea pirat: „Scriu după cum dumneavoastră dictați tu caietul ȳstal" A rămas așa de uimit de promptitudinea replice! g-a Imblinzit numaidecît și mi-a zis: „Frumos ai cîntatP « urmă m-a întrebat cum mă cheamă — că uită groaznic Urnele! I-am spus, apoi întreabă: „Tată-tău ce meserie re?" „Director în minister", zic eu, și el iarăși: „Dar ma-fi-ta ce meserie are?"

Nu, mămică, n-a înțeles nimic rău, așa e obiceiul lui să trebe.

PRIETENA

îmi place cum îl imiți, ai talent de actor,

Puiule 1 DARIA

Și-acum unde vrei să te duci?

PUTU

Trebuie să pregătesc o lucrare. Tăticu unde e?

DARIA

E dus de-acasă.

8 PUIU

Dar domnul Loga nu vine azi pe aici?

DARIA

Co întrebare! De unde să știu eu?

PUIU

Apoi — așa — ! Nu faceți împreună literatură? în fie- ire zi vine. Pentru asta nu trebuie să fii nervoasă.

Puiule, ești băiat mare, nu te mai prind copilăriile. Dar I vrei cu domnul Loga?

PUIU

Aș vrea să-mi ajute puțin la lucrare.

DARIA

De unde să știu eu? Ei, du-te dragă, du-te! Când te întorci, poți vorbi cu tăticu-tău despre lucrare 1

PUIU

Da, desigur — dar tăticu nu e literat 1 Dar
unchiu Gri- gore a plecat?

DARIA

Pleacă diseară. ,

PRIETENA

Nu mă pot mira destul cît a crescut Puiu ăsta.

DARIA

Du-te, dragă 1 Lasă-ne acum!

PUIU

Sărut mina!

PRIETENA

-Pa, dragă!

PUIU

(Iese.)

SCENA IV

DARIA, PRIETENA

DARIA

Să nu uit! Cînd ne-am certat noi două mai pe

urmă? PRIETENA

De ce întrebi? Sau crezi că suntem pe cale să ne
certăm iar?

DARIA
p Puiu a făcut un — „desen ocazional”.

PRIETENA

Iarăși?

DARIA
| Toate certurile dintre noi două sunt eternizate în
desene. Are o colecție întreagă.

PRIETENA

Arată-mi-1, te rog. Sunt foarte curioasă.

DARIA

(*aduce desenul*)

* Vino mai aproape, sub lampă. Aici — așa — acum
poți **Bă** vezi.

PRIETENA

(*ia desenul*)

Ce-i aci? Un cimitir?

DARIA

E scris dedesubt: cimitirul central la anul două mii.

PRIETENA

Ilal Stai, să mă orientez puțin. Da, văd. Aci
lingă ca- i pelă mormîntul meu! „Aici zace Silvia
Procopiu, embrion inteligent și complet dezvoltat,
mort în vîrstă de optzeci **de** ani”. Ce-i aceea —
embrion?

DARIA

Embrion? — Embrion, un cuvînt învățat de la
tată-său. Un termen pedagogic, fără importanță,
dar îți prorocește o vîrstă de care te poți felicita.
Lingă mormîntul' tău e al meu: „Aici zace Daria
Filip, cea mai bună mamă de pe pămînt”. Peste
amîndouă mormintele sălcii banale se îmbrățișează.
Asta vrea să fie o aluzie ironică la cearta noastră
trecătoare. Mai încolo e mormîntul lui: „Aici zace
Puiu Filip, a căru

educație a început înainte de a se naște”. Apoi, uite dincoace, mormîntul lui Loga, statuia asta: „Aici zace marele scriitor Constantin Loga. După el rămîne numai faima, căci operele lui le-a înghițit Chronos, olimpicul canibal.” — Uite dragă, la picioarele lui Loga, un înger își suflă nasul în batistă.

PRIETENA

Admirabil! Are un umor băiatul! Și mai zici că nu-1 iubești?

DARIA

Am spus eu că nu-1 iubesc? Puiu, sufletul meu!!

PRIETENA

Dar bărbatul ăsta bătrîn în picioare la mormîntul tău?

DARIA

Poanta desenului. Țsta ar fi să fie bărbatul meu care va mai trăi și în anul două mii. Se crede veșnic bolnav, dar toți ceilalți membri ai familiei avem convingerea că n-o să moară niciodată. Subt el e scris: „Suferă de mare tristețe, după odorul de nevastă”. — Vezi, asta-i situația, s-a făcut] ridicol și în fața băiatului !1

(Duce desenul la loc.)

PRIETENA

Filip e orb?

DARIA

Aș, vede foarte bine!

PRIETENA

Știe de aventura ta cu Loga?

DARIA

Știe, dragă, știe.

PRIETENA

Și totuși te mai iubește? Pînă la anul 2000 ca în desen?

DARI
Mă iubește, dar nu mai e așa de bun. Dimpotrivă,
îmi face dese scandaluri. De câte ori vine acasă,
tipă, amenință BU gesturi dezarticulate, dar
pentru mine ca și cum n-ar tuni fi. Pentru mine nu
mai există decît un singur om: Eli Eli

PRIETENA
Ah, numai eu cu babalîcul meu, care molfăie pere
uscate.

DARIA
(suspînă)
I Spune-mi, dragă, crezi tu în adevăr că scriitorul
mă va părași?

PRIETENA
f De asta sunt convinsă. Dar ce are a face?

DARIA
r Tu vii aci numai să mă — descoși.

PRIETENA
Eu, prietena ta cea mai bună?

DARIA
Da, tu, tul Vii la mine numai să mă descoși și să
mă superi.

PRIETENA
Su mă ierți, draga mea, dar zău nu te înțeleg.

DARIA
Oh, te urăsc. Pe toți vă urăsc. Toată lumea o
urăsc 1 PRIETENA

| Numai nu prea tare că-ți apar creștele bătrîneții
pe frunte.

DARIA
g Doamne! Nu mi-ai îngădui nici o bucurie! Nici o
bueu- ie(Acum și acest stigmat al vîrstei.

PRIETEN

Ei, asta-il Dacă ți-a urît de mine, plec. Tu crezi că pe mine nu mă doare cînd îmi spui că mă urăști!

DARIA

Silvio, ce ți-am făcut? Nu fi rea cu mine!

PRIETENA

N-am voit să te supăr. În realitate, privește-te în oglindă, n-ai nici o zbîrcitură pe frunte. Una, două pe gît, dar; pe frunte nici una.

DARIA

Ah, Doamne, cît de singură mă simt.

(Disperată.)

Ai să fii fericită dacă într-o zi voi înnebuni de-a bine* lea din pricina ta? Pune mîna pe inimă și spune-mi drept, crezi tu în adevăr că scriitorul mă va părăsi?

* S C E N A V *Vine, din*

camera din stingă, FI LIP.

FILIP

(Se așază la masa de lucru, își face însemnări.)

(Pauză.)

(Cineva bate la ușa din fund.)

Intră 1

(Intră.)

INSPECTORUL

Să trăiți, domnule

direc

tori

FILIP

To-am așteptat.

DARI
~~PRIETENA~~

N-o spuneai tu însăți adineaori?

DARIA

Eu nu știu ce cred. Nu — mai — știu. Nu — mai — știu. Nu ți-e milă de mine? De ce mă chinui?

PRIETENA

Draga mea, nu trebuie să crezi toate cele... Lumea e rea. Lucruri se vorbesc multe despre el, că schimbă numai așa femeile, ca să aibă subiecte pentru nuvele. Și de tine se spune că te-a ales numai fiindcă...

DARIA

Te-am întrebat? Nu vreau să știu ce vorbește lumea. De altfel, numai tu poți să fii „subiect” pentru amănți.

PRIETENA

Eu? Pentru care amant?

DARI

Pentru amantul tău, pictorul! Ți-a făcut portretul, dar **Ca** să-și bată joc de tine, te-a făcut goală și te-a expus **în** Salonul oficial sub titlul *Fecunditate*. Și eu am văzut tabloul, lira scurta și grasa dumitale personalitate!

PRIETENA

Scumpo, ești cam nervoasă astăzi! Drept a avut Puiu. Ca să nu te enervez degeaba, plec. Mulțumiri pentru ceai **și** petrecere bună și pentru mai departe cu tânărul scriitor. Transmite-i salutări din parte-mi și urări speciale să-i reușească comedia.

(Iese.)

DARIA

(*se plimbă enervată*)

Uf, uf, ufl

(*Iese tn dreapta.*) *

INSPECTORUL

Trebuie iscălitelcîteva acte urgente.

(Scoate Mrtii din geantă.)

Mi-am dat silința să le rezolv cît mai bine cu putință. Aici e o cerere pentru ocuparea postului de profesor de grecească la Liceul Vlad Țepeș. Tînarul s-a prezentat în persoană. Mi-a făcut o impresie foarte bună. Sunt îngrijat numai de viitorul lui! Aștia cu limbile clasice...

FILIP

(iscălește)

Apropo! Profesorul Vlaicu de la Liceul Mircea cel Bă- trîn ar trebui trecut la pensie. Auzi domnule! Să nu știe el cine e băiatul meu și cine-s eu? S-a ramolit de tot bătrînul, ajunge de batjocura băieților!

INSPECTORUL

Ramolit a fost de cînd îl știu. Dar poți să te înțelegei cu ministrul? Nici nu vrea să auză!

FILIP

Pune presa în mișcare.

INSPECTORUL

Toți profesorii de limbă elină despre care am auzit sunt așa. Se pare că însăși natura se răzbună asupra celor ce încearcă să perpetueze limbile moarte. Această perpetuare seamănă a sacrilegiu: parcă ai scoate din groapă un mort și l-ai purta în spate pe străzi și în saloane. Natural să înnebunești de la un timp.

FILIP

Tot dușman al clasicismului?

INSPECTORUL

Din fericire singurul punct în care nu vom fi niciodată de acord, domnule director 1

FILIP

Ești tînăr, cu timpul vei judeca altfel.

Aici alte cîteva cereri fără deosebită importanță.

FILIP

Dar cum stăm cu conferința mea de mine? Ai luat toate măsurile? Ai telefonat în județe?

INSPECTORUL

Învățătorii și profesorii din trei județe au și sosiți

FILIP

Ești foarte dibaci. Mă bucur. Eu îmi **Guleg** ultimele date »**tatistice**. Are să fie o conferință! Educația embrionară!

INSPECTORUL

Nu mă îndoiesc, domnule director!

FILIP

(*Îi întinde mina*)

La revedere — dimineată...

Te aștept.

INSPECTORUL

(*iese*)

La revedere!

S C E N A V I

FILIP, DARIA vine din dreapta.

DARIA

Tu — tu erai aici?

FILIP

(*stăptnit și abătut*)

Am avut de lucru în bibliotecă. Niște date statistice pentru conferința de mine.

DARIA

Spuneai că pleci. Eu te credeam în oraș.

FILIP

Cum vezi, încă n-am plecat.

DARIA

(*se plimbă enervată*)

Uf, nu mai pot. Am palpităție de inimă.

INSPECTORU
Inchipuie-ți, Petrache...

FILIP
A fost aici madam Procopiul I-am auzit
simpaticele voci. Iar v-ați certat?

DARIA
Ah, **nu mai pot. Nu mai pot. Inchipuie-ți, mi-a spus că aș putea să fiu bunică.**

FILIP
Ei - și?

DARIA
Cu alte cuvinte ești de acord? Tu da! Tu dai Tu ai putea **3ă** fii și moș — și mumie de piramidă, dar eu?

FILIP
Daria, lasă-mă!

DARIA
Nu te Încrunta așa. Te vrei cu orice preț și mai schimonosit decît ești?

FILIP
Ce te-a apucat?

DARIA
Nasul ți se lungeste, ochii ți se prostesc și
mîinile îți tremur**ă** ca la bătrîni.

FILIP
(strigă)

Dar ce vrei — să rid?! Extraordinari îmi ești
datoare o ■ explicație și vrei să-mi scapi prin tangentă
— jignindu-mă t

FILIP
DARIA

Mi-ai spus că pleci de-acasă, când colo te
ascunzi ca să l; spionezi! Frumos! Și eroic! Mai ales
eroici

FILIP

Aveam de lucru în bibliotecă. Dar văd că
lucrurile se l complică tot mai mult.

DARIA

Cu atît mai binel

FILIP

Cum ai zis?

DARIA

| Repet, cu atît mai bine. Tocmai voiam să-ți aduc la
cunoștință că vreau să plec. Nu mai pot trăi cu tine.

FILIP

Și băiatul?

DARIA

Îți rămîne.

FILIP

Așa?! Și de ce! De ce dintr-o dată nu mai e bine
la mine? | După ce cincisprezece ani am fost paznicul
spaimelor tale / - zi și noapte! De ce?
Răspunde!

DARIA

Nu mai pot să trăiesc cu tine și pace. Sunt
sătulă.

Scoate-ți din cap prostiile și pofta întârziată de aventuri! Îmi sunt încă stăpîn! Te-aș bate cu biciul, dacă n-aș ști că ești anormală. Ți-ai închipuit că sunt așa de prost să nu observ nimic? Nimic nu mi-a scăpat. Știu tot. Am înghițit. Ca un cîine am suferit. Am suferit cit am putut, dar acum voi pune capăt acestor frivolități cu aparențe de înaltă inițiere literară. Ți-aduc la cunoștință că de azi nu-ți mai dau voie să ieși din casă. Ai înțeles?

DARIA

N-ai dreptul să mă oprești. Sunt om și eu.

FILIP

Nu ești normală. Ajungi pe drumuri. Nu sunt deloc dispus să te adun de pe drumuri. Ești nebună, și nebunii trebuie să închisă.

DARIA

Haide, încetează! Iei atitudini autoritare cu patru numere prea largi ca și gulerele pe care le porți.

FILIP

Nu încetez, am răbdat destul!

DARIA

Fac ce-mi place, nu mă poate nimenea opri.

FILIP

Vom vedea. Ți-aduc la cunoștință că de-acum numai ieși!

DARIA

Îndrăzneț mai devenișil Ha! Extraordinar! Tu să mă închizi? Dacă nu încetezi, sparg ceștile. O, tu, tul Ameninți...

FILIP

Nu tac, nu tac. Tocmai pe acel pierde-vară l-ai găsit?

DARIA
(dă isterică ~~în~~ ^{la} picioare)

f Taci, taci, taci, taci — II

(Sparge ceștile fără să vrea, întorcându-se cu un gest nervos.)

FILIP

Privește dezastrul și spune-mi ce-ai dobândit!
Acum le-ai spart, din întâmplare, fără să vrei.

DARIA

Vreau să pleci

FILIP

În fiecare lună treci o dată ca un ciclon isteric
printre cești. De altfel — nimic nu mă mai
emoționează.

(Ia de pe masă un calendar.)

Iată — astăzi suntem în 16 decembrie. La 15
decembrie mi-ai spus exact aceleași lucruri. În 14
de asemenea. Apoi o pauză până în noiembrie. De
atunci începând până în septembrie — în fiecare zi.
Pe pagina de note a luni găsesc bilanțul pe
cincisprezece ani de frumoasă căsnicie! Daria mi-a
declarat că vrea să divorțeze — solemn sau cu furie,
În total de 5200 de orii Ca să mă terorizeze a tăiat
cu foar-feoile bancnote în total de 40.000 lei! Tot
pentru a mă teroriza, când nu i se împlinea vreo
dorință...

DARIA

Deșiratul, numai de statistici ești buni
Spionezi pe la uși ca în romanele de feuilleton. Ce
lipsă de gust, Doamnei

FILIP

Recunosc, mi-e cu neputință să ies din
banalitate. În apropierea ta orice gest tragic
împrumută o nuanță de grotesc.

DARIA

Ai chemat iarăși pe Grigorel Te-ai plîns lui
Grigorel Știi că-1 iubesc și că e singurul frate care
are putere asupra

mea! Cînd încerc să scap din cușca aceasta — îl chemi în ajutor pe Grigore! Cînd recad în ideile fixe, îl chemi în ajutor tot pe Grigore! Acum — cu aventura, cum îi zici tu, iarăși i-ai telegrafiat, să facă un ocol zadarnic pînă în capitală. Diseară Grigore pleacă — și încă nu mi-a spus un singur cuvînt de dojană! Se bucură și el că în sfîrșit mă vede — sănătoasă!

FILIP

Sănătoasă, sănătoasă — cu ce preț sănătoasă ?

DARIA

Te-am înșelați

FILIP

Nu cred, că altfel așa nestăpînită cum ești, mi-ai fi spus-o de mult.

DARIA

De-o sută de ori te-am înșelat, dă-mi drumul.

FILIP

Ai experimentat libertatea, unde ai ajuns, e prea evident. Nu ești responsabilă nici de ce faci, nici de ce vorbești.

DARIA

Eu? Eu nu sunt responsabilă? Îți voi dovedi Eu? Eu nu sunt responsabilă?

(Iese în dreapta.)

FILIP

(se plimbă agitat)

Doamne! Cincisprezece ani! Niciodată n-am avut liniște! Pînă în primăvară neastîmpărul veșnic împrăștiat al ideilor fixe, și acum — Doamne, cincisprezece ani! Abia s-au așezat drojdiile obsesiilor și acum...! Ah, Doamne, ce ți-am greșit?

(Își ia paltonul.)

Ce — ți-am — gre — șit?

DARIA

(Se întoarce cu o manta pe ea.)

FILIP

Unde vrei să te duci?

DARIA

Asta-i treaba mea.

FILIP

(o oprește, mai blînd)

Daria, de ce nu vrei să fii om serios?

DARIA

(se stăpînește)

Petrache, suntem oameni în vîrstă, nu ne mai prind sen- timentalitățile cu coarde false! Sunt atîtea căsătorii care i-nu desfăcut prin bună înțelegere. Eu — îndeosebi — n-am fost făcută pentru „fericirea” asta de lungă durată. Înțelegi nu tu că nu mai pot să trăiesc cu tine. Uite, nu mă agit, nu trebuie să te agiți nici tu.

FILIP

S Daria, tu nu ești normală. Recunoaște și tu că nu ești normală, și atunci stăm de vorbă. Ce vrei să începi cu neeă- pătuitul acela?

DARIA

Petrache, cincisprezece ani am trăit împreună. Gîndeș- te-te ce mi-ai putut fi tu în acești cincisprezece ani! Mi-ai fost un sprijin răbduriu cît am bolit sufletește! Îți sunt recunoscătoare, dar cred că nu te-a costat prea mult. Dimpotrivă, într-un colț de inimă, cred că te-ai bucurat că sufăr de anumite obsesii, care mă legau de casă, fiindcă mă vedeai astfel irevocabil a ta! Recunoaște! Dacă ai avea un Strop de sinceritate față de tine însuși, ai recunoaște că îți oo avene au ideile mele fixe, fiindcă nu puteam să ies nicăiri singură și aveai astfel mai mult decît oricare alt bărbat siguranța că nu ești înșelat. Dacă nu puteai să ai mai mult, te mulțumeai cu siguranța fizică, că nu ești înșelat. Și în adevăr, dacă bunul tău Dumnezeu te-ar fi părtinit, nu m-ar fi vindecat și nu te-aș fi înșelat niciodată. Dar așa — ah, nea- jutoratul e 1

FILIP

Ce pot să răspund astor fel de nerozii?

DARIA

Toate acestea sunt fără importanță. Repet însă în toată liniștea că nu mi-ai fost nimic cît am trăit împreună. Nimic! Nimic! La ce mai stărui să rămîn — și de ce mă împiedici să plec?

FILIP

Seducătorul tău e un... numai capriciul momentului te face să vezi o aureolă în jurul capului său lipsit de orice seriozitate. Daria, la băiat nu te gîndești? Eu îmi văd de munca mea, eu stau pe picioarele mele, dar el?

DARIA

L-am simțit totdeauna ca o povară cu toate că-l iubesc, așa cum îl iubesc!

FILIP

Denurato! Nimic nu te mai poate schimba! Ești așa de stricată că ți s-a denaturat și judecata!

DARIA

(tîpă)

Lasă-mă! Cu tine nu mai pot să trăiesc! Înțelege odată că nu mai pot, nu mai pot, nu mai pot! Întîmple-se orice!

Lasă-mă să mă duc!!!

(Vrea să plece.)

FILIP

(urlă)

înapoi!!!

DARIA
(Rămtne înlemnită.)
FILIP

(Iese pe ușa din fund și încuie după el.)

DARIA

(privește uluită mișcarea fatală în mecanismul broaștei)

Petrache!!

Ce faci, Petrache?
(înghite aer.)

Ce fa — a — aci — ??

(Se aruncă cu brațele pe ușă; cade în leșin.)

ACTUL AL TREILEA

Aceeași cameră. A doua zi înainte de amiazi.

S C E N A I

FILIP, DARIA

FILIP

(Foarte ocupat.)

DARIA

(Pe canapea, cu picioarele adunate sub ea, citește o carte, îmbufnată.)

FILIP

(cu blindețe)

Adună — cel puțin — cioburile de pe jos. De
aseară zaci aci și nu te mai miști.

DARIA

Nu mă interesează. Ține-ți servitoare.

FILI

Caută în ideile tale ^Pfixe motivul pentru care
niciodată nu ți-ai putut ținea o servitoare.

DARIA

Acum sunt sănătoasă.

FILIP

Atunci n-ai decît să-ți angajezi o servitoare.

DARIA

Angajează-ți dumneata. Eu sunt inexistentă aici.

FILIP

Adună cioburile, că altfel le adun eu.

DARIA

Totdeauna ai fost lași

FILIP

În orice clipă poate să nimerească inspectorul. Ții
cu orice preț să ne facem de rîsul lumii?!

DARIA

Nu mă interesează!

FILIP

Numai aventurile te interesează!

*(Începe să adune cioburile, le pune pe tavă și duce
tava în camera din dreapta; se
întoarce.)*

Haide, îmbracă-te!

DARIA

Cu cine vorbești?

FILIP

Cu tine! Să te îmbraci. Trebuie să vii la conferința
mea.

Să-ți ascult gogomăniile?!

DARIA
A
FILIP

Vrei să mă faci de rîsul lumii prin absența ta demonstrativă?

DARIA

Nu mai sunt soția dumitale, sunt prizoniera dumitale! Ani să intru în greva foamei.

FILIP

Natural, tu cu apucăturile tale, ai fi capabilă și de asta. Încetează cu măgăriile!

DARIA

Încetează cu provocările!

FILIP

Daria, te rog, vino la conferință!

DARIA

(sare de pe canapea și dă cu piciorul)

Nu vin! Nu vin!

FILIP

Daria, nu-ți dai seama? Pentru mine e o zi mare! Îmi dau în vileag cele mai însemnate descoperiri în pedagogie!

DARIA

Nu mă interesează.

FILIP

Uită cele întîmplate ieri și vino!

DARIA

Mă plictisești.

FILIP
în sfârșit, dacă nu vrei, nu te pot sili! Dar am să-
ți înfrîng încăpăținarea, cum nici nu visezi. Nu
uita că libertatea ta e în buzunarul meu!

DARIA

Petre, nu uita că sunt om, nu animal de
cușca! *(Bate cineva la ușa din fund, intră
Inspectorul.)*

. S C E N A I I

FILIP, DARIA, INSPECTORUL

INSPECTORUL Sărut minile, doamnă 1

DARIA

FILIP, INSPECTORUL

INSPECTORUL

(nedumerit)

(Nu răspunde, lese încruntată la dreapta.)

S C E N A I I I

L-am adus, domnule directori — Sau n-am
"nimerit la timp potrivit?

FILIP

(foarte autoritar, ca slujbaş)

Pe Vlaicu? Poftește-1 să intre!

INSPECTORUL

(Iese și vine cu Vlaicu.)

21

1

SCENA IV

FILIP, INSPECTORUL,

VLAICU VLAICU

(tot timpul lungeste vorbele ritmic și monoton)

Bună ziua, domnule director.

FILIP

Bună ziua, domnule profesor. Ești citat într-o chestiune destul de penibilă. Mi-e foarte neplăcut. Din parte-mi apreciez mult activitatea dumitale pedagogică, dar... cineva a făcut o arătare că primești „cadouri” de la elevi.

VLAICU

Cadouri? Eu — „domnu”? Calomnii — dați

crezământ? FILIP

(caută o hîrtie)

Să-ți citesc pîra... „profesorul Vlaicu nu numai că primește cadouri, dar face chiar dese aluzii să i se aducă daruri”. Dialogul ce urmează s-a petrecut la 18noiemyrie între domnul Vlaicu și un elev.

Vlaicu întreabă: „Pe tine cum te cheamă?”. Elevul răspunde: „Constantin Olaru”. Vlaicu: „Ce meserie are tată- tău?”. Elevul răspunde: „Țăran proprietar”. Vlaicu: „Stupi aveți acasă?”. Elevul: „Aveam”. Vlaicu: „Că și eu am unul și îi e așa de urît singur”.

VLAICU

(tace)

FILIP

Sunt convins că totul e o simplă calomnie. Pentru înlesnirea anchetei ar fi totuși nimerit să-ți dai demisia. Te asigur că am să intervin chiar eu la domnul ministru, să nu ți-o primească!

VLAicu

(emoționat pînă la lacrimi)

Domnu să plece din învățămînt? Socrate e a doua oară osîndit de areopag.

FILIP

Domnule profesor, nu e nici un motiv de filosofică alarmare 1 **Îți dai demisia și areopagul n-are să ți-o primească.** **ÎNo-am înțeles?**

VLAICU

Vă mulțumesc, dar nu prea înțeleg... Totul pentru un Btup?! Dar are un stup atâtea albine câți discipoli au ieșit **din** școala mea? Patruzeci de generații! Am fost dascăl, timp îndelungat, de două ori cât au durat războiul troian jfi rătăcirile lui Odiseu împreună — și-acum să-mi dau demisia? Greu îi cade domnului această crudă nrecunoștință! | — Cine-mi cere demisia?

FILIP

Bunul-simț.

VLAICU

P Atunci vă rog să mă socotiți demisionat! Nici o clipă **nu** vreau să fac impresia că aș fi lipsit de bun-simț. Aș zice: areopagul să cerceteze! Cum însă foarte probabil pentru strălucitul areopag — în întocmirile lumești un stup e mai prețuit decât un dascăl bătrîn, renunț la dreptatea ce **mi** B-nr putea face.

FILIP

I Nu dorești ancheta? Regret foarte mult, dar în felul acesta...

VLAICU

b Voi rămînea domn pînă la sfîrșit. îmi cereți demisia, iată — o aveți, fără apel din parte-mi.

FILIP

(ți întinde mina)

îmi pare rău.

VLAICU

| • Astfel începe pelerinajul la temnița lui Socrate.
(Se ploconeste și iese.)

FI LIP, INSPECTORUL

INSPECTORUL

S C E N A

V

Ciudat tip 1

FILIP

Mi-e milă de bietul bătrîn, dar n-am ce să-i faci
Legea e lege.

INSPECTORUL

Altceva, domnule directori O veste bună! FILIP
Da?

INSPECTORUL

Lumea curge pe străzi la conferință.

FILIP

A fost anunțată în ziarele de seară?

INSPECTORUL

Un ziar mi-a și cerut o dare de seamă asupra
conferinței. FILIP

Și i-ai dat-o?

INSPECTORUL

Natural.

FILIP

Cum? Dar încă nici n-am ținut-o!

INSPECTORUL

Ei, ce să le faci? Așa se obișnuiește... M-am
mărginit la generalități... Am schițat în câteva linii
personalitatea lui Petre Filip, neîntrecutul
organizator de scoale și admirabilul om de catedră,
diagonala de oțel a învățămîntului nostru.

FILIP

Ai dreptate, asta-i patima mea: catedra. Tot aci mă întorc. Conferințele, ce le mai țin, sunt în fond un surrogat ni Îndeletnicirilor mele de odinioară. Față de mine natura. |*ft făcut-vinovată de-o mare crimă: mi-a dat talentul pedagogic, dar mi-a paralizat un punct în centrul lui Broca sau iu altă parte... cuvintele ies din mine, unde fără oase ca poluștele, altele supraarticulate 1

INSPECTORUL

Dar — domnule director, cînd țineți conferințe, aproape nici nu se remarcă defectul de pronunțare. Prea multe scrupule vă faceți...

FILIP

Las' inspectore, cerci în zadar să mă mîngîi.

(E chemat la aparatul telefonic.)

INSPECTORUL

† A-hal Ne cheamă.

FILIP

(la aparatul)

Alo! — Da — da, da. — Sala plină! — Bine — venim! Cum? Da, venim!

(î închide aparatul.)

Bravo, inspectore! Trebuie să-ți mulțumesc că mi-ai adunat învățătorimea din trei județe... Am să uimesc încă

O dată lumea cu descoperirile mele... Educația embrionară — dovedită cu date statistice. Din luna a șasea embrionul uman are contact psihic cu lumea din afară. Senzațional — ce? Experimentele mele pedagogice cu embrionii sunt astăzi inai presus de orice îndoială. Îndeosebi influența muzicii asupra lor e remarcabilă... Muzica lui Beethoven le priește, a lui Wagner mai puțin... că prea e revoluționară.

INSPECTORUL

1 Domnule director, să ne grăbim.

FILIP

Inspectare, fără pereche sunt aceste descoperiri
— și ziua aceasta e o zi frumoasă, cea mai
frumoasă din viața mea!

INSPECTORUL

Să mergem!

FILIP

(își ia însemnările)

Așa — așa — mergem!

Bravo, inspectare, ai adunat lumea ca un
vrăjitor. Prin ce minune?

INSPECTORUL

Meritul e al numelui dumneavoastră.

FILIP

Plecăm 1

INSPECTORUL

Doamna nu vine?

FILIP

Nu se simte bine azi.

*(Ies amîndoi; în aceeași clipă, fără să fie observată, vine,
din dreapta, Daria. Filip închide ușa după el și încuie. Daria
se uită cu încordare cam se încuie .broasca.)*

S C E N A V I

DARIA

(singură)

în prezența inspectorului! Țasta-i tactul cu care
se laudă în fiecare zi de zece orii Mă închide în
prezența inspectorului.

(Se plimbă ca nebună prin odaie.)

I

I, Scumpul meu, scapă-mă. Tu trebuie să știi că m-a IȘ închis. Oh, oh, n-o să te mai văd niciodată?! Nu, nul B Trebuie! Vai, înnebunesc. Așa — nu pot...

(Deschide ferestrele, se văd gratiile, afară ninge.) p Ah, libertate! Ah, zăpadă și aer!

(Umblă agitată, vine la masă și începe să scrie o scrisoare.)

Să nu te sperii că citești cuvinte fără de înțeles, dar Ijf adevărul e de astă dată amar. Nici ieri n-am putut să viu, || nici azi. Scumpule, nenorocirea s-a întâmplat. Filip mă B Închide în casă cu cheia, nu pot fără de tine. Aseară am căzut R lingă ușă, fără conștiință un ceas întreg. M-a închis ca pe un || dobitoc. Nu pot nicăieri să protestez. Sunt singură — și el B e stăpîn.

| Numai în tine e scăparea. Am avut o noapte de lungă gi veghere și grea frământare. Numai venirea ta, care nu trebuie |«f #ă întîrzie, mă va liniști. Scapă-mă, te rog. Dacă nu poți, nu trebuie să mă primești, numai de-aici să mă scapi. Dacă pf ți-e cu neputință să mă primești, îți voi mulțumi totuși

■ pentru libertate.

(Cineva încearcă ușa de afară.)

| Cine-i?

PUIU

(de afară, vine la fereastra deschisă)

I Eu, mămică, deschide.

DARIA

B Tată-tău m-a închis cu cheia și i-a plecat.

PUIU

| Atunci — cum să intru? Profesorii s-au dus la confe- H rința lui tăticu. Eu — mă duc la plimbare. Mă întorc mai

■ tlrziu, dar să-mi dai o bucată de pîne cu unt, că mi-e foame...

■ A căzut o zăpadă! Și e un aer afară! Nu vrei să ieși și tu

21

■ puțin mămică?

7

DARIA

■ Cum să ies? Nu înțelegi că sunt închisă??

(Se gîndește.)

Puiule, încearcă, poate poți să intri pe fereastră!

PIIU

Nu mai sunt așa de subțire! Dacă n-ar fi gratiile! Ține cărțile și ghiozdanul. Ce l-a apucat să te închidă?

(Capul intră, se chinuie puțin și izbutește să intre.)

Mă doare groaznic capul!

SCENA VII

DARIA, PUIU

DARIA

Ți s-a întâmplat ceva la școală?

PUIU

Dar tu? Ce-i cu tine? Ești speriată și ai plîns. Mămică, ce-i cu ține? Ești că ceara.

DARIA

M-a închis aici!

PUIU

Pentru domnul Loga, nu-i așa? Nu-i așa, că pentru domnul Loga?

DARIA

Da, pentru el. Și-acum nu mai pot să ies. Îmi vine să nnebunesc. Umilirea asta n-o pot suferi.

PUIU

Ah, mămică, mă doare capul.

DARIA

Ascultă micule, eu îți dau o scrisoare pentru domnul Loga. Să te duci cu ea. Când te întorci poți mânca pâine cu unt.

PUIU
DARI
(*mira*)
)

Eu — să — duc — o — scrisoare?!

DARI

A Da, tu să duci o
scrisoare!

PUIU

Și dacă mă prinde tata, ce-o să mă fac?

DARIA

Nu te prinde. N-are cum să te prindă!

PUIU

Mămică — ce idee! Lasă-mă, eu nu pot să duc

scrisoarea. **DARIA**

Ba da, s-o duci, că altfel înnebunesc.

Lasă-mă, mămică, nu pot. Cum pot eu să duc o
seriare de la tine la domnul Loga. Nu pot. Nu
pot.

Așa mă iubești tu? Puiule, du scrisoarea. Numai
acum, dată, te rog. Uite, stau în genunchi, du
scrisoarea, micule, nu pot trăi! — Puiule, micule,
nu mai pot, du scrisoarea!

PUIU

Mă prinde tata.

DARIA

N-o să știe niciodată nimic.

PUIU

Nu pot, mămică. Eu îl urăsc pe domnul Loga tot
așa tare ca și tăticu.

Puiule, acum, o singură dată.

PUIU

Nu pot, mămică.

DARIA

Acum, numai acum.

PUIU

Nu mă mai ruga, mămică.

DARIA

Nu vezi cum sufăr? Ascultă-mă, acum' întâia și ultima oară.

PUIU

Mă doare capu. Tu nu știi cum mă doare capu.

DARIA

Cînd te întorci, îți fac tot ce dorești. Îți dau și piramidón — cînd te întorci. De altfel — de cîte ori simți că vreau să te rug ceva, te văicări de dureri de cap.

PUIU

Și dacă se întoarce tata și mă întreabă unde am fost?

DARIA

Îi spui că ai fost la un prieten.

PUIU

Mămică — tu mă înveți să mint?

DARIA

Da, pentru mine să minți!

Micule, eu nu ți-am împlinit nici o dorință, niciodată?

(îl cuprinde cu brațele și plinge.)

Tu nu știi despre ce e vorba. Ce știi tu ce e între mine și domnul Loga?!

PUIU
DARIA

Îl urăsc. Nu vreau să-l văd. Să nu mai vie aici.

DARIA

Nu-l urî, micule, că nu ți-a făcut nimic. Du-i

scrisoarea. **PUIU**

Încetează mămică, poate să vie tata.

DARIA

N-ai inimă. Ah, ești copilul meu, dar n-ai inimă.

PUIU

N-am inimă? Eu n-am inimă? Nu ți-am împlinit
nici o dorință? «

Mămică, tu nu-ți dai seama ce faci!

DARIA

Ba da, ba da. Du scrisoarea.

PUIU

Mămică, nu înțelegeți? Nu pot!

DARIA

Puiule, eu îți cos cămășile, eu îți cumpăr haine,
eu îți fac de mâncare. Eu îți port grija. Nu vrei să
faci nimic pentru mine? Eu ți-am făcut pantaloni
lungi înainte de vreme. Eu îți curăț și ghetetele, că
n-avem servitoare. Toate, toate, eu ți le fac. Eu îți
ajut la matematică, eu ți-am dat viață...

PUIU

Asta nu e nici un merit. Puteai să faci un copil
mai reușit care să te asculte în orice împrejurări.

DARIA

Nu vrei să faci nimic pentru mine?

PUIU

Ba da, vreau să fac. Orice, numai asta nu! Asta una nu!

DARIA

Oh, săraca de mine — nici o scăpare!

Eie-ți milă de mine, nu e nimenia să sufere cum sufăr eu!

PUIU

Mi-e milă de tine, mămică, mi se rupe inima. Dar n-am încotro. Mi s-a dus toată puterea din picioare.

DARIA

Ții mai mult la tată-tău decît la mine.

PUIU

Nu-i adevărat. La tine țin mai mult, dar nu pot. Și eu — și tăticu, numai pentru tine trăim. — Ce-am începe fără tine?

DARIA

* De-atunci te și întorceai.

PUIU

Nu pot, înțelege și tu că nu pot.

DARIA

Nu poți, fiindcă nu vrei. Îți place să mă vezi chinuită...

(Furioasă.)

Și tu ești împotriva mea! Te-a stricat tată-tău cu pedagogia lui. Am să te bat ca pe un cățeluș. Cînd îți poruncesc, ai să asculți 11 Îți poruncesc!!!

(A luat un bici scurt și-l lovește.)

Pleci sau nu pleci!?!

PUIU

Nu mai da, mămică...

DARI
 Te omor cu bătaia — înțelegi?
PUIU
 Nu mai da, nu mai da.
DARIA
 Ia scrisoarea și te du. — Crezi că o să mă rog
 ceasuri întregi? Pleacă!
PUIU
(Tace.)
DARIA
(tipă)
 Ia scrisoarea! Ah, n-am nici un ajutor. Nici un
 ajutor. **PUIU**
 Liniștește-te, mămică. Nu mai știi nici tu ce
 vorbești.
DARIA
 Nu, n-am să mă liniștesc. De ce m-ați închis?
 Nu sunt și eu om ca voi?
PUIU
 Eu nu te-am închis.
DARIA
 Tată-tău m-a închis - și tu-i ții partea. Altfel m-ai
 ajuta!
PUIU,
 Eu nu te-am închis. Nu zi așa — că mi se rupe
 inima și ți păcat.
DARIA
 Oh, înnebunesc! Mă omor!
PUIU
 Mămică, liniștește-te!

DARI

Simt că înnebunesc. Oh, oh, e îngrozitor...

PUIU
(*speriat*)

Mamă, uită tot.

DARIA

Ca pe un cîne m-ai închis. Nu pot să-mi am și eu libertatea mea? După ce am fost bolnavă atîta timp — trebuie acum să mă închideți? Ca pe un dobitoc să mă închideți?! Eu n-am dreptul să trăiesc?

PUIU

Eu nu sunt de vină. Ce vină am eu în toate astea?

DARIA

Ești complicele păcătos al lui tată-tău! Du-te la ei, să nu te mai vad.

PUIU

Nu-mi poți cere.

DARIA

Pot cere orice. Și n-am să-ți dau pace pînă nu pleci!

PUIU

Tu nu vrei să vorbim în liniște, să ne înțelegem cuminte.

DARIA

Nu, nu! Nu mai pot. Înnebunesc, așa se vor sfîrși toate. Pipăie, să vezi ce transpirată sunt — sunt numai apă. Bagă mina la spate, să vezi.

(*îi duce mina pe ceafă, în jos.*)

Micule, de ce nu vrei? Întîia și ultima oară. N-o să știe nimenea nimic. Uite cum tremur. Uite-mi dinții...

(*îi clănțnesc dinții în gură.*)

Friguri!

PUIU

(hotărît)

R

R Mamă, mă jur că...

DARIA

i Nu, nu! Nu te jura — pentru Dumnezeu, nu te jura!
Du-te, cule, du-mi — scri-soa-rea! Ah, simt că
îneebunesc
acum — uite — acum — îneebunesc îneebunesc!!

—

(li clăntănesc dinții.)

PUIU

(speriat)

K Dă-mi scrisoarea!

DARIA

|| Repede, repede. Loga așteaptă, repede, în
colț ...

PUIU

(Iese pe fereastră.)

SCENA VII I

DARIA

(singură)

1

|| Doamne, de l-ar găsi...

(îchide fereastra, țipăt de triumf și de bucurie.)

E. Trebuie să fie jos la poartă...

! *(Se plimbă neliniștită prin cameră. Se oprește la
orologiul de perete, și se joacă cu lanțul, ridicându-l în
palmă și coti borîndu-l; cină e enervată ti place să se
liniștească cu lucruri reci lanțuri, inele, urechile celor
din jur...)*

Î Are să vie să mă scape 1 Cinci minute nu vor
trece și va fi aici. Va sparge ușă și lacăt 11 în cele
din urmă aş putea să •cap și altfel de aici, dar
vreau să-l văd așa... scăpîndu-mă? Salvatorul!
Sfîntul Gheorghe!

| Trebuie să viei Ce încep? Să împachetez.

(Iese în camera din dreapta. Se aud obiecte răsturnate, scurtă pauză, apoi se întoarce cu un geamantan.)

Ce mai iau? Nimic! Numai scrisorile!

(Din masă ia un pachet enorm de scrisori și le pune în geamantan.)

Trebuie să viei De ce întârzie? Doamne, fă-1 să vie! ; *(Se plimbă iarăși agitată.)*

Viața aici — totuși, va lua sfârșitul Oh, slăbănogul ăsta 11 De cincisprezece ani trebuie să-l văd! De cincisprezece ani trebuie să-l ascult! — De cincisprezece ani trebuie să-l văd dimineața cum se scoală când bate șase, exact după bătaia a treia! Oh, cartea lui, educația embrionilor! Și conferința lui!! Ah, ce răzbunată mă simt! Are să ridă toată lumea căi am fugit tocmai în timpul când și-a ținut faimoasa conferință! 1 Caraghiosul! Ha, diagonala de oțel! Rămas bun canapea'cui coardele stricate! Rămas bun orologiu măcinător de ani grozavi și fără sfârșit! Rămas bun, rămas bun. — Eu plec. Eu plec cu salvatorul! Salvatorul! Sfântul Gheorghe are săi vie!!

(Bate cineva la ușă.)

Doamne , cine-o fi? El e! Ce să spun? — Nu pot să ras-1 pund. Poat e e un străin, se duce — nu e el — nu e el.

(Își șterge ochii în oglindă.)

De ce întârzie? Nu mai pot să aștept... Are să vie. Și-o să mă îngenunche. Și-o să mă ridice.

(Fereastra se deschide, intră Puiu.)

SCENA IX

DARIA, PUIU

PUIU

(cu scrisoarea în mână,

frînt) Ce-ai făcut mămică?

DARIA

Nu l-ai găsit?

PUIU
I Ba da, pe stradă, sub poarta de dincolo...

DARIA
Ce-i cu scrisoarea?

PUIU
I-am dat-o!

DARIA
Nu i-ai dat-o 1 Uite scrisoarea!

PUIU
I-am dat-o, dar n-a voit s-o primească!

DARIA
(*tipă*)
/ Doamne, ce s-a întâmplat?

PUIU
Mămică, ce-ai făcut? Ne pedepsește

Dumnezeul **DARIA**
(*iți lese din fire*)

Miști, miști! Nu i-ai dat scrisoarea.

PUIU
N-a voit s-o primească!

DARIA
(*Iți mușcă degetele*)
Nu se poate. Nu se poate...

I p r i . . .

rușine?" mi-a zis. „Ești băiat mare"! Și m-a întrebat
în ce Clasă sunt, și i-am spus: „în clasa a III-a de
liceu”,
m-;

L-am întâlnit, mămică, i-ai dat-o, dar n-a voit;
îprimească. M-a chemat sula poartă și m-a certat.
„Nu ți-e

PUIU

I m-a certat și mai rău. „Rușine să-ți fie”, mi-a z

să înțelegi lucrurile astea. Cum vii, cum poți să faci? Extraordinar!!" Era palid de mînie. Și-apoi s-a dus. Mămică, ce-am făcut? Ce-am făcut?

Miști, miști!

Nu mint, **PUIU** ■ lucruri de acestea nu se mint.

Ah, nu — se mămică,
s-a sfîrșit. **DARIA**

■ poate! Aici am ajuns? De-acum

totul **PUIU**

Ce să mă fac? Ce să mă fac? N-o să mai pot ieși pe stradă. Ce rușine, Doamne! Nu mai pot trăi. — Mămică, de ce nu m-ai ascultat? Acum nu mai pot trăi. — Tu mai poți trăi? Tu mai poți — că tu nu știi ce faci.

DARIA
Ticălosul! Mizerabilul!

Vine tata, nu-1 mai pot vedea pe tata. Cum să dau ochi cu el?

PUIU
Cum să mai dau ochi cu tata?

(ti strînge în brațe și plînge amar)
Puiule, ce-am făcut? Puiule, numai pe tine te am!

Tu nu ești de vină, mămică, că tu nu știai ce faci. Tu niciodată nu știi ce faci. Tu nu ești de vină. Dar eu trebuia să știu ce fac!

DARI

Acum nu mai putem ^Adrege nimic.

PUIU

I^a Acum totul s-a sfîrșit.

Auzi, vine tata. Uite cum tremur. Nu mai pot.
Vine, trebuie să-i spun!

DARIA

| Nici un cuvînt! Puiule, nici un cuvînt!

PUIU

Tata, tatal Nu pot să dau față cu el. Nu mai fac
niciodată, — nu mai mint. — Iartă-mă, tăticule,
mare rușine ți-a făcut Puiu. Vai, vai, mămică dragă,
mult te-am iubit, tu nu știai ce facil

DARIA

(îl strînge.)

PUIU

(Plînge zgomotos.)

ACTUL AL PATRULEA

Aceeași cameră. După trei luni. După-amiază. Din odaia
din dreapta se aude un plîns ce seamănă cînd cu un
hăuit
sinistru, cînd cu hăuitul bocitoarelor, care „se cîntă”
după
morți.

SCENA I

Întîi FILIP, apoi GRIGORE.

FILIP

(Singur, la masa lui de lucru, rezolvă acte.)

(Pauză.)

GRIGORE

(vine din odaia din stînga)

Spuneai că vrei să mă trimiți într-o chestie importantă Loga. Suntem numai amîndoi. Începe ! Povestește!

Dar ce e aici, cumnate? Cine hăuie așa? Daria?

FILIP

Tot așa, tot așa.

GRIGORE

De mult?

FILIP

(dă din cap)

Ah, numai eu știu.

GRIGORE

P Abia m-am dezmeticit puțin, și-o aud. Când am primit depeșa ta, să viu, am simțit că aici iar s-a întâmplat ceva. De ce nu încetează? Nu mai pot s-o aud. Mă taie prin inimă.

FILIP

(încet)

Dragul meu, cu multe va trebui să te mai obișnuiești, cit vei sta la noi. Nu numai hăuitul ăsta — o auzi? Parcă șuieră vîntul în horn.

GRIGORE

(Vrea să treacă la Daria.)

FILIP

' Nu trece. Ai porni-o și mai grozav. Tact pedagogic ne trebuie aici, Grigore, mult tact! Metoda cea mai bună e totuși s-o lași în pace. După două-trei ore îi trece. Pe urmă începe iar.

GRIGORE

| Să mă duc la ea?

FILIP

i Cu multe va trebui să te obișnuiești încă, dragă Grigore, olt stai la noi.

GRIGORE

(bănuitor)

Au reînceput ideile fixe?

FILIP

Da.

GRIGORE

Iarăși — obsesiile?

FILIP

Nu cele vechi, altele. Înțelegi, Grigore? Altele 1

Nu-ți pot spune cît^{GRIGOR} de mult mă întristează toate astea. N-ai avut destul cu nenorocirea băiatului, vă mai trebuia acum și o nouă perioadă de cîtiva ani de idei fixe?

FILIP

Viața nu e ușoară, dar nu mai zic nimic. Nimenea nu bănuiește dresajul, la care mi-am dat eu substanța nervoasă, ca să nu-mi mai ies din fire. — Deși cu sănătatea îmi merge tot mai prost. — Grigore, nu vrei să te mai odihnești puțin?

GRIGORE

Crezi că aș mai putea să dorm? Cumnate, pot să vă fiu de ajutor în nenorocire? Situația e și mai tristă decît mă așteptam.

FILIP

O, da, și mai tristă. Mai tristă nici nu se poate. Auzi-i plînsul! În copilărie a auzit la sat plînsul țărănoilor, care se cîntă după morți, și-acum tot așa plînge.

GRIGORB

Am insistat în cîteva scrisori să-mi răspunzi, cum s-a întîmplat nenorocirea băiatului. Tăcerea ta m-a făcut să ajung la cele mai crude presupuneri.

FILIP

M-aude Cel de Sus. S-a întîmplat. Cum și de ce? Nu știu. Nervii slabi moșteniți de la mamă-să... Altfel nu mi-o pot explica.

GRIGORE

Nervi slabi, nervi slabi Motive de sinucidere la un băiat de vîrsta lui?! Nu, asta nu e o explicație. Nu pcs crede.

FILIP

N-a lăsat nici o urmă, nici un cuvînt. Numai trupul mort și l-a lăsat veste că puținul din viață i-a fost tocmăi destul. Apa ucigașă îmi gîlgăie și acum în urechi.

K'Niei un cuvînt? Aproape de necrezut.

FILIP

R Nu te-am chemat, să-ți ascund ireparabilul! Aș fi singur mai mîngîiat, dacă aș ști de ce și-a făcut sfîrșitul. Dar așa, mîntea se macină goală lingă o prăpastie absurdă, în ■ Care nu poți desluși nimic. Mă întreb, stau și pe urmă iarăși mă întreb. Imaginile

GRIGORE
rulează în cerc, el revine veșnic în centru, dar nu-mi
pot da nici un răspuns. Am sfârșit prin ră accepta fără
protest hotărârile soartei.

GRIGORE
(se gîndește puțin, apoi)
I Foarte ciudat. Nici Daria nu știe mai mult?

FILIP
| Ce întrebare— ?
(Pauză scurtă.)

GRIGORE
(lovește în masă)
I Daria știe mai mult! Trebuie să știe mai mult!!
FILIP

P Silește pietrele să vorbească II **GRIGORE**
Am s-o silesc!

FILIP
H Grigore, ai uitat încăpățînările mute ca moartea
ale ȳorei tale?

GRIGORE
I Și chestiunea cealaltă?

FILIP
P; Uite Grigore, părul meu. Acum trei luni era încă
negru
fi neted. Astăzi e alb. L-au schimbat în cenușă ideile
ei fixe!

GRIGORE

Oh, e o stare de lucruri aici, că-ți sar creierii din

cap. FILIP

Aventura nefastă a dumneai cu bărbatul străin o cunoști...

GRIGORE

Infernală e și patima scriitoricească. Loga mi-a fost cîndva un bun prieten, eram colegi de școală.

FILIP

Eu nu mai arunc piatra. Eu n-o mai osîndesc nici pe ea. A fost ca o pîlpîire bolnavă. Ce să-i faci? Iresponsabilă. Totuși, nu puteam să ocrotesc prin indiferența mea aventuri primejdioase. O măsură trebuia prin urmare să iau — și în consecință, o închideam în casă de cîteori plecam. Trebuia să-i fac cu neputință întîlnirile cu scriitorul. — într-o zi, nu mult după moartea băiatului, uitasem s-o închid, și-atunci m-a strigat cu semne disperate înapoi, și mi-a cerut, cu oarecare frică — s-o închid. Dorința îmi păru foarte ciudată. Cum adică? Și ea: „Mă simt mai bine închisă”. Și am întrebat-o mirat: „De ce?” Răspunsul era începutul noilor obsesii. Zicea că îi e teamă că ar putea să trimită vreo scrisoare scriitorului. — De-atunci, groaza că ar putea să trimită scrisori lui Loga a luat proporții fantastice. Trebuie să-i stau de pază ca pe vremuri, cînd se temea de singurătate. Situația e insuportabilă. Așa nu mai putem trăi. De aceea te-am chemat!

GRIGORE

(se gîndește)

Vom face lumină!

FILIP

Dacă vrei, ai putea să ajuți. Să te duci la el! Să-i netezești drumul de plecare. Ii spui totul. Îl lămurești pînă în amănunte. Și-l rogi să plece din oraș. Mai vîrtos — că — în sfîrșit — ce-l leagă de orașul acesta? Poate, înțelegînd **tot** dezastrul ce J-a pricinuit, își va face cavaleriește dispa-

riția. Dacă vrea, are mijloace să plece și în străinătate. Pentru ea plecarea lui în necunoscut ar putea să însemne vindecarea. Ați fost prieteni, poate-1 îndupleci !

Dacă ar fi un necunoscut, i-aș pune sub picioare seîndura de salt în neant. L-aș provoca pur și simplu la duel. î — Dar așa, mi-e destul de penibil. Nu ne-am văzut de ani, și acum să ne întâlnim, ah, Doamne! Mi-e neplăcut, dar cîta nu face omul în viață!

Fără scandal — ! Acum e trei jumătate. La ora asta îi găsești acasă. Dincolo, treci numai drumul!

GRIGORE

Acum?

FILIP

/

Avem tot interesul să nu amînăm.

(Plînsul Dăriei a conținut.) În sfîrșit, a

tăcut.

GRIGORE

Loga e inofensiv, îl cunosc eu; Un om de-o bunătate, cînd știi să-l iei. — Dar altfel să te ferească sfinții — incalculabil.

FILIP

Într-o ureche ca toți scriitorii aceștia cu obrăzare" de I «upraoameni.

GRIGORE

Totul atîrnă de tonul în care-1 iau. — Nu i-aș putea telefona?

FILIP

>' Nu mai avem aparat. A trebuit să-l"desființez, fiindcă Daria se temea că ar putea să vorbească cu Loga.

GRIGORE

(își ia mantaua)

Atunci — voi îndrăzni singura posibilitate!

(Vrea să iasă.)

FILIP

(*strigă*)

Darial

(*Daria vine din dreapta stăpînindu-și plînsul.*)

SCENA II

FILIP, GRIGORE, DARIA GRIGORE

Daria! Norocul tău că ești frumoasă, altfel aş scoate dia tine ideile fixe cu biciul! Haide, sărută-mă!

DARIA

(*se apropie de el cu oarecare frică, ținîndu-și mîinile la spate; îl sărută*)

Să nu-mi faci vreun rău, Grigore! Unde te duci? **GRIGORE**

Eu — ție — vreun rău? Daria! Tu! Tu! Nas mic. bețișor draguț! Vai de capul tău! Ce e acolo înăuntru? Moară de idei fixe? — Tu fantastico — tu!

DARIA

Iartă-mă, Grigore! Numai tu îmi ești bun frate. **GRIGORE**

Ah, nu mai zic nimic.

FILIP

(*scoate cheia din buzunar*)

Să-ți deschid.

(*Descuie ușa.*)

GRIGORE

(*iese*)

.La revedere — și nu vă pierdeți curajul! (*Filip încuie
iarăși.*)

SCENA II I

FILIP, DARIA DARIA

Unde se duce?

FILIP

(*se așază la masă*)

Nu mi-a spus. O întîlnire, probabil.

DARIA

Petrache, de mine nu e bine.

FILIP

Văd.

DARIA

Petrache, cîte luni sunt de-atunci?

FILIP

Trei luni.

DARIA

Petrache, eu nu mă mai vindec.

FILIP

Dacă mi-ar sta în putere, ți-aș ajuta...

DARIA

Nu mai scrie, că-mi face rău.

FILIP

Mai rezolv cîteva acte.

DARIA
(cu frică)

Ușa e
încisă?

FILI
P

Da.

DAR
IA

Petrache,
noate

nu e
încisă?

FILI
P

Tu nu vezi că e încisă.

DARIA

Petrache, trei luni de-atunci, și nu mă mai vindec. Simt ca un cui în mijlocul frunții.

FILIP

Urîtul de viață bîntuie și în mine.

DARIA

Nu știu ce să mai încep.

FILIP

Bine că a venit Grigore.

DARIA

Bine că a venit Grigore.

FILIP

Singurul care mai ține la noi. Iți dai seama ce părășiți suntem de-o vreme?

DARIA

Las' puțin lucrul. Stai de vorbă cu mine, așa singură, nu mai pot. Petrache, tu ai încercat totdeauna să înțelegi și înțele- gînd ai iertat.

I

FILIP

*■ Înțelegînd, am ajuns să nu mai osîndese pe nimenea. Iau lucrurile așa cum sunt. Și mai ales oamenii. Și mai alea pe tine.

DARIA

1 Petrache, durerea asta, pustiul ăsta. Mi s-a așezat ca un B| cuțit în gîtlej.

FILIP

(ridică ochii)

Daria, dacă știi ceva, un singur lucru mai mult decît K știu eu, spune-mi-
1! Oh, bietul Puiu — cum s-a întîmplat?

DARIA

(tristă)

I Ce vrei mai mult? Pentru noi e o taină acest sfîrșit. Stai I* la masă, te aduni în tine și taci. Apoi te trezești ca dintr-o prăpastie și-mi zici: „Da, Puiu a moștenit nervii tăi”. E sinii gura explicație ce o găsești. Ce-aș putea să-ți răspund: „Da, | a moștenit nervii mei!”. Mă vezi ziua întreagă umblînd prin K&'odăi, dar, crede-mă, mi-e foarte greu. Mă simt mamă, nuli;:' mai de cînd l-am pierdut. Abia mai pășesc.

Îl simt în mine, tot mai greu, parcă-l port înăuntru.

| Copiii se sinucid cu conștiința trează și curată cum e cea I a îngerilor: nu suportă viziunea ticăloșiei omenesti. Ți-aduei |t aminte? Desenul cu cimitirul! Pe crucea mea a scris: „Cea I mai bună mamă de pe pămînt”. El glumea des, dar în fond | avea un suflet amar.

FILIP

ț. Oare a chinuit mult?

DARIA

Moartea în apă... ah, Doamne! I-am scos un pește mic I din buzunar, și un pescuț de argint din nări.

(Liniștită și obiectivă.)

F Dacă s-ar fi împușcat, n-ar fi chinuit deloc.

FILI

Cum poți așa liniștită — să spui: dacă s-ar fi...?

DARIA

Petrache, de mine e rău, rău de tot.

FILIP

Văd. Lasă-mă — Daria.

DARIA

Iarna în apă sliește sîngele — fulgerător?

FILIP

Iarna, da.

DARIA

Și oare Puiu la ce s-a gîndit? Poate n-a gîndit nimic. Trebuie să fie foarte greu să mori, cînd vrei să mori. Ca adormitul cînd vrei să adormi. Cum poți să mori cu voia? Eu cred că dacă-ți zbori creierii, rămîi așa încă mult timp, te uiți în jur, nu poți zice nimic, dar nu poți nici să mori. Eu cred că așa începe să număr, să tot număr în chip absurd, cum fac noaptea ca să-mi vie somnul. Poate, cînd Puiu s-a aruncat în apă, trupul i s-a răcit, inima i-a încetat și totuși nu putea să moară, fiindcă se tot gîndea că trebuie să moară, și-atunci a început să numere: unu, doi, trei, patru, cinci, zece, douăzeci, treizeci, cincizeci, o sută, o mie, zece mii, trupul mort și el încă tot trează, și iarăși de la început: unu, doi, trei, patru, și atunci, fără să vrea, s-o fi gîndit la altceva, poate tocmai se apropia de el un pește mic de argint, și în clipa aceea muri.

FILIP

Lasă-mă, nu mă mai chinui. Daria, nu mă mai chinuit

DARIA

Stai puțin de vorbă cu mine. Alungă urîtul. Noaptea tu poți dormi? Eu nu știu de cînd n-am mai dormit.

Daria, știi ce? Treci puțin dincolo, pînă isprăvesc. Apoi Itftm de vorbă. Îți făgăduiesc.

**FILI
P DARIA**

P Trec, trec! Petrache, noaptea tu mai poți dormi?
Eu nu știu de cînd n-am mai dormit.

(Iese în dreapta.)

FILIP

*(Lucrează singur. După cîțva timp bate cineva la ușă
din fund.)*

FILIP

Da, da.

(Se duce și deschide. Intră profesorul Vlaicu.)

SCENA LV

FILIP, VLAICU

VLAICU

Bună ziua, domnule director.

FILIP

(luminîndu-se)

Bună ziua, domnule profesor.

VLAICU

(întinde vorba monoton și ritmic)

Abia astăzi, după trei luni, am aflat de
nenorocirea băiatului dumneavoastră — sunt
nemîngîiat — și trecînd pe aici, mi-am zis: mergi
domnule și mîngîie cu cuvîntul tău pe bieții părinți,
că mare trebuie să fie durerea lor.

FILIP

(emoționat)

f Vă mulțumesc — vă mulțumesc. E așa de frumos
din partea dumneavoastră că v-ați gîndit la noi.
Sunt nespuse de mișcat.

VLAICU

Mi-a fost elev — admirabil înzestrat — minunate însușiri! Un adevărat mie filosof.

(*Exprimă s nu z.*)

Asta înseamnă în graiul zeilor și în a doua limbă maternă a mea, un „iubitor de înțelepciune”! Păcat, mare păcat!

FILIP

Și el ne-a vorbit totdeauna cu dragoste despre dumneavoastră. Eu însumi am regretat foarte când v-ați hotărât să ieșiți din învățământ, cu darul dumneavoastră pedagogic! Vedeți... Durerea cea mai mare a vieții mele a fost că a trebuit să mă las de profesorat, din pricina metehnei mele la vorbit. Cît n-aș da și azi să pot contribui la creșterea generațiilor de mine, ca o simplă pîrghie în jocul mare al energiilor anonime.

VLAICU

Cu „talantul” dumneavoastră pedagogic!

FILIP

Să simți modelîndu-se aluatul sufletelor — sub minile tale, iată o adevărată și sfîntă plăcere. Pedagogia e atotputernică. Orice poți să faci cu ea, orice. Cîne poate, să se întoarcă la catedră — aceasta-i principiul meu!

¹ VLAICU

Dacă ai „talant”, firește. Cine are talent, să nu-l îngroape.

FILIP

Dacă ai talent, neapărat, altfel... Talentul pedagogic e cel mai frumos, dar ce ți-l poate da cerul? Ce e talentul artistic sau filosofic, ce e fapta eroului pe lîngă talentul pedagogic? Nimic... Un cuvînt și mai înfricoșat aș putea să spun: de aș vorbi în limbile oamenilor și ale îngerilor și talent pedagogic nu aș avea, m-am făcut ca o aramă sunătoare. Și de aș avea darul de profeție și aș ști toate misterele și toată cunoștința și talent pedagogic nu aș avea, nimic nu sunt. Și de-aș împărți toată avuția mea săracilor și aș da trupul meu să-l arză, iar talent pedagogic nu aș avea, de nici un folos nu-mi este. — Durerea mea cea mare și singura neuitată a fost că a trebuit să părăsesc

catedra... O mmgiere era să găsesc — aveam băiatul — înclinări frumoase din naștere. — Ce aluat nobil, domnule profesor! Un sfânt și un geniu aș fi făcut din el. Dar din nenorocire — soarta a voit — să-mi clatine tot rostul vieții.

VLAICU

||V Nenorocirile de felul acesta nici o „pedagoghie” nu le poate împiedeca.

FILIP

re Asta înseamnă că aici Dumnezeu nu le poate împiedeca.

— Domnule profesor, avem mare nevoie de dumneavoastră

— nu voți să reîntrați în învățămînt? Catedra oricînd vă stă la dispoziție.

VLAICU

Dar nu pentru asta am venit.

FILIP

6' Totuși — totuși, mi-ați face o deosebită

bucurie! VLAICU

| Sunt unele piedici... Aveam de gînd să-mi fac pelerinajul la temnița... Dar acum că îmi propuneți... Nu — știți... Trebuie să mă sfătuiesc mai întîi cu „demonionul” meu.

FILIP

|; Socratic pînă în cel din urmă amănunt de viață — ?! Aveți un suflet! N-am să uit niciodată gestul dumneavoastră!

VLAICU

M-a durut inima după micul filosof! Dar n-avem încotro 1 Mîngîiați-vă, bieți părinți! Gîndiți-vă, că toți fără deosebire ne scaldăm în fluviul lui Heraclitos întunecatul! Toate j treci și se uită!

(*li întinde mina.*)

FILIP

(*il însoțește plină la ușă*)

Cu bine, și mai poftiți pe la mine. Pensia o primiți regulat?

VLAICU

Trăiesc ca Dioghenes: cu apă, aer și soare... așa cum se cuvine pentru un fost profesor de limba

grecească. *(Pleacă.)*

FILIP
(Încule uşa.)

DARIA
(Vine alarmată, din dreapta.)

SCENA V

FILIP, DARIA

DARIA
(năvălind)

Cine a fost aici? El — a fost? 1

N-a fost el! Ştii prea bine că nu mai vine pe-aiei, de trei luni. — A fost profesorul Vlaicu, e într-o mizerie ...

Iarăşi am palpitaţiei!

FILIP

Linişteşte-te, dragă!

DARIA

Oh, golul ăsta înăuntru! Petrache pot să stau

acum aici? **FILIP**

De golul sufletesc vei scăpa cu timpul, de idei sper să te vindec cu ajutorul lui Grigore! De aceea l-am chemat. El

DARIA

(vorbește tocmai acum cu Loga, îi va lămuri totul și-l va îndupleca să plece din oraș. Odată dus, te vindeci și tu.

(întoarce ochii cu spaimă, nu știe ce să creadă, apoi izbucnește)

Nu mă așteptam să întinzi într-atîta lucrurile. L-ai trimis la Loga? Ce inspirație stupidă! Ei bine, dacă vrei cu orice preț să plesnească coardele, să plesnească! După toate cele petrecute, îmi mai scoți și zvonul că sunt anormală. Ce știe lumea ce e o idee fixă? Mă vor crede nebună. Sunt eu nebună? Ha! După toate cele întîmplate! Și afară de aceea cum

DARIA

(fîp_v)

îndrăznești tu să te amesteci în treburile lui Loga?

FILIP

Cum, cum nu, el va pleca!

Nu va plecai Nu va pleca!

FILIP

De ce te emoționezi așa? Nu ți-e indiferent? Nu spuneai că nu mai ai nici o legătură cu el?

DARIA

Ești ziua întreagă lingă mine, nu e limpede? Nu stau 1 închisă aici? Nu ești nici acum sigur, că nu mai am nici o f legătură cu el? Dar ce se petrece în mine, ești prea mărginit | ca să înțelegi, Petrache! Oh, Doamne, va pleca! După ce i m-ai zăvorît în casă, îl alungi și pe el din oraș!!

FILIP

Nu mai înțeleg nimic. Ți-e frică la nebunie că-i scrii fără t să vrei, și în același timp te tulburi că pleacă, fără să-i mai ' dai vreodată de urmă? Ciudat caz!

DARIA

Mă tulbur, fiindcă îl iubesc cum n-am iubit pe nimenea, | și mi-e teamă că-i scriu, fiindcă îl urăsc cum n-am urît pe

nimenea. Asta va întrece totdeauna puterea ta de înțelegere! Ah, tu, tu, tul Nu cumva ți-ai închipuit că acum «u obsesia scrisorilor am început iarăși să mă simt admirabil lingă tine, fericită lingă blîndul, bunul și nobilul meu bărbat, care mă păzește așa de bine în sezoanele cu idei fixe?! Nu ți-am repetat-o de atîtea ori că n-ai fost în stare să mă ferecești, nu știai că te-am luat numai ca să scap de teroarea nebună de-acasă? Sau ți-ai închipuit că mă cucerești cu bunătatea ta lașă? Să mă fi lovit cu piciorul, să mă fi lovit cu biciul, să-mi fi smuls părul, poate mă cucereai mai cu- rînd. Și-acum, toate împrejurările te favorizează, pînă cînd' și de ce? Ai de partea ta toate simpatiile, chiar și pe fratele meu.

FILIP

Nu te puteam lăsa să sfîrșești în pulbere!

DARIA

Era de-o mie de ori mai bine. Ți-o spun fără înconjur. De-acum nu te mai cruț. — La toate, tu porți vina. Toate de la tine au purces 1 Și pe băiat l-ai omorît tu! Și pe băiat!!

FILIP

Pe băiat? Dumnezeuule, ce înseamnă asta? Eu, pe băiat?"

DARIA

Tu porți vina.

FILIP

Te rog, te rog, cum l-am omorît eu pe Puiu? E o învinuire ce întrece orice! Te rog, e de înnebunit! Răspunde, cum, cum?

DARIA

Iubeam întîia oară în viață, Petre; tu știi cum am trăit acasă și cum m-am hotărît să te iau pe tine. N-o să tăgădu- iești! Cînd a intrat Loga în viața mea, am uitat totul, parcă începea o nouă viață, după cincisprezece ani de chin, de nebulie trează. Și-atunci ai aflat și crezînd că se prăbușește pămîntul dacă te înșel, m-ai închis cu cheia în casă. N-ai șovăit să iei măsuri ce întreceau mult vina mea. Ai luptat cu arme detestabile, dar n-ai rămas fără răspuns. În disperare am rugat — am rugat pe Puiu să-mi ducă o scrisoare bărbatului străin. Ii scriam să mă scape de-aici. Băiatul n-a voit, la început a refuzat, dar în cele din urmă, nici nu. ®e putea altfel, l-am înduplecat, cu plîns, cu mîngîieri, cu -amenințări, l-am

înduplecat. Și a dus scrisoarea. Da, a dus scrisoarea, scrisoarea mamei lui către amant. Înțelegeți tu toată grozăvia acestor cuvinte? A dus scrisoarea! Cine poartă vina?

FILIP

(se clatină)

A dus scrisoarea? Băiatul meu? Puiu?

Puiu, băiatul tău! Puiu cel trecut prin toate treptele! formale ale pedagogiei tale făcătoare de minuni! M-ai închis, mi-ai curmat aventura, mi-ai suprimat libertatea, dar la matcă totuși n-ai izbutit să mă întorci! Ah, cum triumfam! Și cum îmi bateam joc de tine! Ah, cum mă răzbunam pentru umilirea suferită! TPuiu a dus scrisoarea! Puiu, pe care ai încercat să-l educi cu muzică sferică în timp ce-l purtam în pîntece!

FILIP

Puiu? Băiatul meu pe care l-am iubit și l-am crescut?

DARIA

Eu nu l-am iubit? Eu nu l-am crescut?

FILIP

Oh, pedagogia mea!

DARIA

Atîta i-am vorbit, pînă s-a hotărît să ducă scrisoarea

FILIP

Minți, nu se poate! Puiu, nu se poate!

DARIA

N-am de ce să te mai cruț. Tu erai de vină. De ce m-ai închis? Băiatul tău a dus scrisoarea. Tu l-ai făcut complice la încercarea mea de evadare. Și după asta a urmat nenorocirea. Loga n-a voit să primească scrisoarea! N-a voit să primească scrisoarea, ci a ținut băiatului o lecție cum ti* niciodată nu i-ai ținut. Pe viață și pe moarte. O lecție caia i-a ars sîngele. Vezi, acesta e Loga, dușmanul tău! Puiii s-a întors acasă complet schimbat. S-a trîntit pe jos, striga, plîngea, că nu mai poate să dea față cu tine, deși în fond tu* erai vinovat. Recunoaște! De ce taci? Recunoaște! A doua zi se aruncă în apă. Lăsa o scrisoare în care te ruga să-l ierți. Pentru o faptă pe care tu nici nu o știai. Voiam să te

cruț. Scrisoarea am distrus-o! „Bietul Puiu, a moștenit nervii tăi”, îmi tot ziceai. Acum știi totul!..;

PÎLIP

Așa — s-a — în — tîm — plat?!

DARIA

Acum ești lămurit. Pentru totdeauna.

FILIP

Oh, Doamne, unde sunt, Doamne!?!

DARIA

Așa s-a întîmplat!

FILIP

Ce-ai făcut, nenorocite!?

DARIA

(nu-l slăbește)

Mi-ai retezat orice posibilitate de contact cu lumea din afară. Nu puteam să protestez nicăiri. Erai stăpîn, așa slăbănog dezarticulat cum ești, dar stăpîn, singurul binecu- vîntat, stăpîn. Întrunești toate simpatiile orașului. Fiecare își ține de datorie să te întărească în convingerea că ești un martir. Iar acum îți exprimi dorința ca Loga să plece din oraș și el va pleca. Grigore te ascultă, pe mine nu mă întreabă nimic. Sunt inexistentă. Iresponsabilă! Fără răspundere și inexistentă!

FILIP

Credeam că așa te scap de ideile fixe. Numai binele tău îl voiam.

DARIA

Bietul pedagogi Pe mine nu mă mai scapă nimenea. Sau crezi că în rîndul trecut tu mi-ai fost izbăvitorul?

FILIP

Am încercat tot ce-mi stă în putință.

DARIA

| Nu trebuia să încerci 1 Nimic nu-ți stă în putință. N-am
■avut pentru tine decât dezgust și dispreț... Ah, așa nu-
mai pot trăi. Dar Loga n-o să plece 1 Să vezi că n-o să
plece. Atit *îț trăiesc eu, n-o să plece.

FILIP

li. N-ar fi și pentru tine mai bine să plece?

DARIA

N-are să plece! Ți-ai greșit socotelile! De altfel, cine-
1 Loga? Un străin! Cu ce drept te amesteci în treburile
unui străin? Ești stăpînul lui? — Ah, ți-ar plăcea să
plece! Să nu mai răsuflu același vînt! Să nu mai beau
aceeași lumină! Să nu mai văd aceleași case! Să nu mai
cutreier aceleași străzi, unde pretutindeni îl simt! Să nu
mai trăiesc în același spațiu cu toți porii îmbibați de el!
Să nu-1 mai presimt și prin pereți cînd trece dincolo de
ziduri!...

FILIP

N-ar fi mai bine și pentru liniștea ta?

DARIA

Ah, scîrbosule și imbecilule!

FILIP

(sare la ea, o smucește. Daria cade pe genunchi)

Taci, mizerabilol Ai omorît băiatul 1 Taci, taci, că-ți crap țeasta!

(Ridică pumnul peste ea.)

DARIA

(speriată)'

Dă, vreau să te văd — dă — îndrăznește, numai o dată să dai, îndrăznește!

FILIP

Nici o vorbă 1 S-a sfîrșit răbdarea! S-a umplut paharul! Sunt sătul, pînă aici! O vorbă să nu mai aud că te smintesc!

DARIA

(țipă)

Mă omoară! Mă omoară!

FILIP

Să nu crîcnești, taci, denaturato! Taci! tacil

DARIA

(pune capul în pămînt)

Ce-ai zis? Ce-ai zis?

Pleacă de aici, du-te! Pleacă! Înțelege? Pleacă! Nu mai pot să te simt. Mi-e silă pînă în carne! Ah, obsesiile, ah, teroarea, ah, singurătatea, ah, dragostea, ah, scrisorile și moartea, groaznic, nesfîrșit, lăuntric, gol, ieri și astăzi și totdeauna, nici o scăpare de nicăiri!

(Ridică capul.)

FILIP

Și — și — și — Loga pleacă! Iar pe urmă — pe urmă — ce?

(se prinde de cap)

Puiu a dus scrisoarea! Puiu, aluatul nobil. Nu, nu se poate. Minți! Nu e cu puțință! Spune-mi că ai mințit! Stricate, mi-ai distrus viața! Am fost paznicul nebuniei tale! Tot mi-ai luat. Și-acum vrei să-mi iei și credința în pedagogia mea! Vai mie! Nu cred. Nu se poate. Ai mințit.

(Se luptă cu sine, își ia pălăria și paltonul, șovăie, vrea să plece.)

Oh, Doamne, eu sunt de vină la toate. Nu mai cred
în nimic. Totul s-a sfârșit!

DARIA

(se ridică furioasă)*

Unde vrei să te duci?

FILIP

Unde m-or duce ochii.

(Descule.)

Aici mi-e cu neputință să mai rămân!

(Vrea să iasă, dar în aceeași clipă intră Grigore.)

SCENA VI

DARIA, FILIP, GRIGORE

FILIP

(către Grigore)

Bine că vii. Aici e un adevărat iad. Voiam să plec. Ce-
ai isprăvit?

GRIGORE

Foarte bine! Efectul a fost uluitor! Loga pleacă! Mi-a
făgăduit solemn că pleacă. Poate chiar azi.

(nu se poate ști, dacă tipătul ei e ris sau plîns.)

Pleacă? Pleacă? Loga pleacă? Toate dorințele vi se
împlinesc! Toate dorințele! Toate! Dar, în sfârșit, bine că
pleacă! Ha! Bine că pleacă! Să plece! Nu-mi pasă! Oh,
Doamne! Lăsați-mă! Lăsați-mă singură! Ce mai
așteptați? Ce mai voiți acum? Ai știut tu Petrarce
vreodată ce se petrece în mine? Între om și om e mai
mare deosebirea și depărtarea ca între viață și' moarte,
și totuși întocmirile lumii îi țin laolaltă. N-ai înțeles și nu
vei înțelege niciodată nimic! Ah, lăsați-mă! Ce mai
doriți? Să rîd? Să joc! Pentru ca sfârși- tul să vă
înveselească din plin? Vă speriați că vorbesc de

sfîrșit? Să nu vă speriați! În realitate eu am încetat de mult. Restul e o simplă formalitate. De trei luni nu mai trăiesc, de trei luni mă tîrăsc numai. Sunteți fericiți? Ah! Cînd ești prea obosit nu poți să dormi, cînd ești prea slab nu poți să mori. Pentru tăria ce mi-ați dat-o, am să vă fiu recunoscătoare. Grigore, tu, tu nu ești vinovat — de nimic. Na te neliniști!

Ce-am voit să spun e numai... ah, Grigore, eu nu mai pot. Dureros e numai că ne înțelegem așa de puțin.

(Iese în odaia din dreapta.)

SCENA VII

FILIP, GRIGORE

GRIGORE

Ce e pentru Dumnezeu!

FILIP

Așa cum vezi.

GRIGORE

Nu mai înțeleg nimic.

FILIP

Tact pedagogic ne trebuie aici, dragă cumnate?

GRIGORE

N-ai văzut ce față făcea? Ca un om pe care vrei să-l îngropi de viu!

(Se deebacă de palton.)

FILIP

(de asemenea, apoi se așează istovît pe un scaun)

Sunt nespus de obosit. Dragă Grigore, stau năuc. Aș vrea să știu numai ce am păcătuit că sunt așa bătut de soartă. Probabil în altă viață am fost un criminal și mi-am om» rit soția. Ce sufăr acum e ispășirea.

GRIGOR
Adineaori am fost încă foarte vesel că pot să vă aduc K veste liniștitoare. Acum stau și nu mai înțeleg.

(Pauză.)

FILIP
Ai vorbit în adevăr cu Loga?

GRIGORE
Da, frate, am vorbit.

FILIP
Cum te-a primit?

GRIGORE
Foarte prietenește. Nici nu se putea altfel. Am fost cei mai buni prieteni. Am început: „Bine, măi Loga, tu om întreg...” Și i-am descris cazul și l-am rugat să plece din oraș.

Părea adine mîhnit de cele auzite. Își regreta mult fapta. Și se arăta grozav de îngrijat. Vorbea abătut, cu o voce, pe care nu ți-o pot descrie. „Fiți cu băgare de seamă”, mi-a zis, „evenimentele se pot precipita. Ani într-o singură secundă”... Și mai spunea, că altă dată... mai târziu, poate vom înțelege și noi... Și-a prins capul cu minile, și cu glasul sugrumat aiura... „Amenințăm cerul cu metafore și smulgem pămîntului secretele, dar dușmanul, pe care nu-l putem învinge, e puterea absurdă și cu mii de fețe a singelui. Numește a- ceastă putere cum vrei, numește-o blestem, sau lăuntrică lege, numește-o bălaur. Bieți oameni — ne zbatem între bălaur și rînduielile lumii, și ieșim măcinați. Vai nouă, vai lei — femeie, sînge, mamă și oml — Mi-e teamă că nimic n-o Bă mai poată limpezi această tulbure alchimie... Plecarea mea poate să vă îngroape — sub o avalanșă de surprize. Dar dacă-mi cereți, eu plec! Îți făgăduiesc, uite mîna!” — Și-mi întinse mîna. La un moment dat, părea ca scos din minți... Apoi a tăcut. Apoi a stat mult pe gînduri. Și pe urmă a adăugat: „Îți făgăduiesc, deseară pleci” — Eu ce să-ți spun? N-am prea înțeles ce voia cu toate astea. Îmi părea un oracol, sărit din țiței. Dar — în inimă mi-a lăsat o teamă.

FILIP

Omul acesta mi s-a părut totdeauna obscur în tot ce scrie.

GRIGORE

(ingrijat, privește spre ușa din dreapta)

Ce face dincolo Daria?

FILIP

Las că-i trece ei, tact pedagogic să ai cu ea — și-i trece!

(Se aude un pocnet de armă.)

GRIGORE

(Inspăimântat)

Ce face dincolo Daria?

(Sare, deschide ușa din dreapta.)

Bălaurul! Bălaurull Bălaurul!

FILIP

(sare și el)

Dumnezeule ce-a făcut?

(Strigă de alături.)

Grigorel Repede 1 Oh, Dumnezeule ce-am făcut?

GRIGORE

Daria, sorioară! Scumpă! Iartă-ne, Daria, scumpă, doamnă sorioară.

(Trece și el.)

(Apoi, se aude glasul lui.)

GRIGORE

Mai răsuflă? Daria, Daria, de ce? Nu trebuia.

(Se întorc amândoi.)

FILIP

(cu un semn tăgăduitor)

A trăit. A murit.

A murit cum a trăit. Acum ce facem?